

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

do projektu miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego dla terenów części wsi Czapury

Autor opracowania:

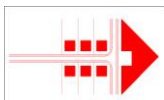
mgr Marcin Piernikowski

Poznań, czerwiec 2012 r.*

* prognoza uwzględnia korektę projektu planu wynikającą z uwzględnienia uwag wniesionych w III wyłożeniu planu do publicznego wglądu

Spis treści

I. WSTĘP	3
1. Podstawy formalno-prawne opracowania	3
2. Cele i zakres opracowania	3
3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy.....	4
4. Źródła informacji wykorzystane w opracowaniu	4
II. OCENA AKTUALNEGO STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA	6
1. Położenie obszaru badań.....	6
2. Aktualny stan zagospodarowania i użytkowania terenu	7
3. Charakterystyka fizjograficzna terenu.....	8
4. Wartości kulturowe	12
5. Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych	13
6. Stan, jakość i zagrożenia środowiska przyrodniczego	14
III. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU, JEGO GŁÓWNYCH CELACH I POWIĄZANIACH	18
1. Cele projektu planu miejscowego	18
2. Ustalenia projektu planu miejscowego	19
3. Powiązanie ustaleń projektu planu miejscowego z innymi dokumentami.....	20
4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu miejscowego	21
IV. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO	22
V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM.....	22
VI. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE USTALEŃ PROJEKTU MPZP NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA	25
1. Wpływ na klimat lokalny oraz zanieczyszczenie powietrza	25
2. Emitowanie hałasu	27
3. Oddziaływanie na krajobraz.....	30
4. Oddziaływanie na rzeźbę terenu, powierzchnię ziemi i glebę.....	30
5. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	32
6. Oddziaływanie na szatę roślinną i różnorodność biologiczną	34
7. Oddziaływanie na faunę	36
8. Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz na ich integralność ..	37
9. Emitowanie promieniowania elektromagnetycznego.....	38
10. Oddziaływanie na ludzi	39
11. Oddziaływanie na dobra materialne i dziedzictwo kulturowe.....	40
12. Oddziaływanie transgraniczne	40
VII. ROZWIĄZANIA ZAPOBIEGAJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, W TYM ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE	40
VIII PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	41
IX. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	42

I. WSTĘP

1. Podstawy formalno-prawne opracowania

Konieczność sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika przede wszystkim z zapisów:

- art. 51, ust. 1 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*¹;
- art. 17, pkt. 4 *Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*².

Prognoza jest sporządzana obowiązkowo do każdego projektu planu miejscowego lub jego zmiany chyba, że Burmistrz, po uzgodnieniu z niżej wymienionymi organami uzna, iż realizacja postanowień danego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko. Następnie organ opracowujący projekt planu poddaje go wraz z prognozą opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Organ opracowujący projekt planu bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko oraz opinie ww. organów, a także rozpatruje uwagi i wnioski zgłaszane z udziałem społeczeństwa.

W przedmiotowym opracowaniu wykorzystano również wymagania aktów prawnych związanych z ochroną środowiska i innych przepisów odrębnych.

2. Cele i zakres opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona została dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów części wsi Czapury.

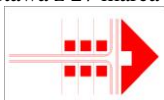
Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie uzgodniony został, zgodnie z art. 53 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*¹, z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

Do głównych celów przedmiotowego opracowania należą:

- 1) diagnoza obecnego stanu i funkcjonowania środowiska;

¹ ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227 z 2008 r., ze zmianami);

² ustawa z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r., poz. 647 ze zmianami).

- 2) określenie skutków wpływu realizacji ustaleń projektu mpzp na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, w tym na formy ochrony przyrody, na warunki życia i zdrowia ludzi oraz dobra materialne i dobra kultury;
- 3) ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zawartych w projekcie mpzp;
- 4) przedstawienie możliwości rozwiązań alternatywnych eliminujących, bądź ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko.

Prognoza obejmuje obszar objęty projektem mpzp wraz z terenami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń tego planu.

W niniejszej pracy analizie i ocenie poddano projekt mpzp zawierający ustalenia realizacyjne oraz załącznik graficzny w skali 1 : 1000.

3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

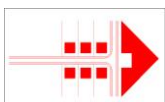
Na podstawie zebranych materiałów oraz szczegółowej wizji terenowej dokonano: analizy komponentów i cech środowiska przyrodniczego, oceny prawidłowości jego funkcjonowania, oceny stanu funkcjonowania oraz charakterystyki dotychczasowego zainwestowania badanego obszaru. Wnioski wynikające z ww. analiz skonfrontowano z ustaleniami projektu mpzp oraz przepisami prawa ochrony środowiska.

Podczas prac nad prognozą wykorzystano metodę indukcyjno-opisową, polegającą na łączeniu w całość informacji o środowisku i jego funkcjonowaniu. Zastosowano również metodę porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości.

4. Źródła informacji wykorzystane w opracowaniu

Prognozę oddziaływania na środowisko dotyczącą projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów części wsi Czapury sporządzono w oparciu o dostępne materiały archiwalne, publikacje mapowe, literaturę oraz własne obserwacje terenowe. W opracowaniu wykorzystano następujące materiały planistyczne i kartograficzne:

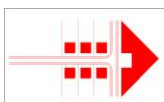
- 1) Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów części wsi Czapury, lipiec 2012 r.;
- 2) „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mosina”, A. Rybczyński, 2008 r.;
- 3) „Prognoza oddziaływania na środowisko zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miasta i gmina Mosina”, A. Rybczyński, 2009 r.;

- 4) Mapa ewidencyjna w skali 1: 1000;
- 5) Mapa glebowo-rolnicza w skali 1 : 25000;
- 6) Mapa hydrograficzna, ark. N-33-142-B Mosina w skali 1 : 50000, 2001;
- 7) Mapa sozologiczna, ark. N-33-142-B Mosina w skali 1 : 50000, 2004;
- 8) Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, ark Mosina w skali 1:50000, PIG, 1991;
- 9) Mapa obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony w skali 1 : 500000, Kleczkowski A. S., Kraków, 1990;
- 10) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mosina, URBANIKA, 2009 r.

Wnioski formułowano wykorzystując literaturę specjalistyczną i materiały niepublikowane, wśród których wyróżnić należy:

- 1) Chachaj J., 1996, „Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski arkusz Mosina (507)” w skali 1 : 50000, PIG, Warszawa;
- 2) Choiński A., 2001, „Objaśnienia do mapy hydrograficznej w skali 1 : 50 000 arkusz N-33-142-B Mosina”, Poznań;
- 3) Jaworski M., Wróblewski Z., „Pole elektromagnetyczne w otoczeniu napowietrznych linii elektromagnetycznych”;
- 4) Kozacki L., Macias A., Matuszyńska I., Rosik W., 2004, „Komentarz do mapy sozologicznej w skali 1 : 50 000 arkusz N-33-142-B Mosina”, Poznań;
- 5) „Linie i stacje elektroenergetyczne w środowisku człowieka”, Wydanie 3, Biuro Konsultingowo-Inżynierskie, 2005, Wrocław;
- 6) „Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2013”, WIOŚ, 2014, Poznań;
- 7) „Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2011”, WIOŚ, 2012, Poznań;
- 8) „Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2010”, WIOŚ, Biblioteka Monitoringu Środowiska, 2011, Poznań;
- 9) Uproszczony plan urządzenia lasu na okres od 01.01.2006 do 31.12.2015 dla obrębu ewidencyjnego Czapury, Przedsiębiorstwo Wielobranżowe KRAMEKO Sp. z o.o., 2006, Kraków.

II. OCENA AKTUALNEGO STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

1. Położenie obszaru badań

1.1 Położenie w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy

Analizowany obszar, dla którego sporządzany jest projekt planu miejscowego zajmuje powierzchnię 16,5 ha i położony jest w północnej części gminy Mosina. Granice opracowania wyznaczają ulice: Gromadzka (droga powiatowa nr 2461P Gądki – Czapury), Poznańska (droga powiatowa nr 2460P Poznań – Rogalinek) oraz Spokojna.

Obowiązujące „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mosina” oznacza przedmiot badań jako:

1) Tereny zainwestowania:

- teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w obszarze zwartych jednostek osadniczych (w części północno-wschodniej);
- teren zabudowy wielofunkcyjnej w obszarze zwartych jednostek osadniczych (w części północno-zachodniej);
- teren zabudowy produkcyjnej, skoncentrowanej działalności gospodarczej (w części południowo-zachodniej);
- teren cmentarza (w części południowo-wschodniej);

2) Tereny pełniące funkcje przyrodnicze:

- tereny rolnicze (w części centralnej i wschodniej);
- tereny lasów;

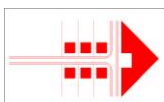
3) Tereny komunikacji – planowaną drogę klasy głównej, przebiegającą z północy na południe przez centralną część opracowania.

Ponadto przez południowo-zachodni fragment obszaru objętego planem przebiega odcinek napowietrznych linii elektroenergetycznych o napięciu 110 kV i 220 kV.

1.2. Położenie geograficzne

Według podziału fizycznogeograficznego Polski J. Kondrackiego, badany teren położony jest w podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie (314-316), w zasięgu makroregionu Pojezierza Wielkopolskiego (315.5), na pograniczu dwóch mezoregionów – Poznańskiego Przełomu Warty (315.52) i Równiny Wrzesińskiej (315.56).

Natomiast zgodnie z podziałem geomorfologicznym Niziny Wielkopolskiej B. Krygowskiego, przedmiotowy obszar należy do subregionu Odcinek Śremski (B₄), będącego częścią regionu Pradolina Warszawsko-Berlińska (B).

1.3. Położenie w lokalnym i ponadlokalnym systemie powiązań przyrodniczych

Tereny gminy Mosina należą do jednych z najatrakcyjniejszych pod względem walorów przyrodniczych, krajobrazowych i turystycznych w powiecie poznańskim. Największe jej bogactwo wiąże się z malowniczym położeniem wzdłuż doliny rzeki Warty, z licznymi starorzeczami i zastoiskami, w sąsiedztwie rynnowych jezior oraz terenów leśnych.

Warta przepływa przez gminę z południowego wschodu na północny zachód. Jej prawobrzeżny dopływ – Kopla, przepływająca przez system jezior kórnicko-zaniemyskich, odwadnia wschodni kraniec gminy. Z pozostałych cieków – dopływów Warty należy wymienić: Kanał Mosiński, Wirynkę, Kanał Szymanowo–Grzybno, Olszynkę, Samicę. Na obszarze gminy występują również liczne jeziora, wśród których wymienić należy: Dymaczewskie, Budzyńskie, Kociołek oraz Baranówko.

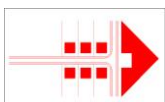
Ze względu na ww. walory przyrodniczo-krajobrazowe na terenie gminy ustalono liczne formy ochrony przyrody. Występują tu: fragment parku narodowego (Wielkopolski Park Narodowy), park krajobrazowy (Rogaliński Park Krajobrazowy), 4 obszary NATURA 2000 (specjalnej ochrony ptaków „Ostoja Rogalińska” PLB300017 oraz 3 obszary mające znaczenie dla Wspólnoty: „Ostoja Wielkopolska” PLH300010, „Rogalińska Dolina Warty” PLH300012 i fragment „Będziewo-Bieczyny” PLH300039) oraz rezerваты przyrody.

Duża, głównie północno-zachodnia, część gminy położona jest na obszarze Wielkopolskiego Parku Narodowego i jego otuliny. Część wschodnia i południowo-wschodnia to z kolei tereny Rogalińskiego Parku Krajobrazowego. Oba te obszary dzieli rzeka Warta, której dolina jest krajowym korytarzem ekologicznym w sieci ECONET-PL. Jednocześnie wyżej wymienione obszary chronione pokrywają się lub zazębiają z zasięgami obszarów specjalnej ochrony siedlisk (SOO - Rogalińska Dolina Warty) oraz ptaków (OSO Ostoja Rogalińska) w systemie Natura 2000.

Analizowany teren znajduje się jednak poza wszystkimi ww. obszarami chronionymi, w znacznej odległości od nich.

2. Aktualny stan zagospodarowania i użytkowania terenu

Przedmiotowy obszar stanowi obecnie teren w większości niezainwestowany, zajęty przez pola uprawne oraz lasy. Jedynie w północnej części opracowania, wzdłuż ul. Gromadzkiej zlokalizowana jest niska zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, a na

dwóch działkach w południowo-zachodnim fragmencie istnieją dwa budynki mieszkalne wraz z obiektami usługowo-magazynowymi.

W południowo-wschodnim fragmencie objętym analizą urządzony został natomiast cmentarz.

Ponadto przez południowo-zachodni fragment opracowania przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne: średniego napięcia, o napięciu 110 kV oraz 220 kV relacji Plewiska-Poznań Południe. W sąsiedztwie zlokalizowany jest również maszt telefonii komórkowej.

Teren objęty planem posiada dobry dostęp komunikacyjny. Przylega do dwóch dróg powiatowych (ul. Poznańska i ul. Gromadzka) oraz do drogi gminnej (ul. Spokojna).

3. Charakterystyka fizjograficzna terenu

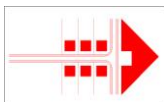
3.1. Rzeźba terenu i geomorfologia

W rzeźbie omawianego fragmentu wsi Czapury można wyróżnić dwie jednostki geomorfologiczne. W późnym Vistulianie, kiedy wody Warty utrwaliły swój północny przepływ kształtował się II poziom terasowy. Część zachodnia opracowania stanowi właśnie terasę niską, nadzalewową. Jest to forma postglacjalna, związana z erozyjno-akumulacyjną działalnością wód rzecznych rzeki Warty. Jest ona płaska, z licznymi śladami dawnego przepływu, wyniesiona około 58-65 m n.p.m. (5-9 m).

Część wschodnia położona jest na załomie zbocza wysoczyzny morenowej płaskiej, będącej formą plejstoczeńską, związaną z akumulacyjną działalnością lodowca. Wysoczyzna ta, zlokalizowana na wschodnim brzegu Warty i przedpolu moren czołowych, wyniesiona jest na około 77-90 m n.p.m., a jej spadki mieszczą się w przedziale 0-3%.

3.2. Budowa geologiczna i litologia

Budowa geologiczna okolic Mosiny jest dobrze udokumentowana. Głębokie podłoże tworzy tzw. platforma paleozoiczna, na której spoczywa późniejsza pokrywa skał osadowych. Strop powierzchni mezozoicznej, zbudowany z margli i wapieni jury górnej, zalega około 300 m p.p.m. Nadległa seria utworów trzeciorzędowych neogenu (miocenu i pliocenu), w zachodniej części gminy charakteryzuje się szczególnie dużą miąższością węgla brunatnego (tzw. Rów Poznański). Osady te były bowiem akumulowane w rozległym (obejmującym Polskę środkową i północną) obniżeniu, powstałym w czasie orogenezy alpejskiej. W wykształconej wówczas depresji osadzone zostały piaski, piaski ilaste, mułki i węgle brunatne miocenu, przykryte następnie przez kilkudziesięciometrową warstwę

plioceńskich iłów pstrych. Strop iłów plioceńskich nie wykazuje już tak dużych deniwelacji i znajduje się na rzędnych ok. 10-30 m n.p.m., stanowiąc bezpośrednie podłoże czwartorzędu.

Czwartorzęd reprezentowany jest przez utwory akumulacji lodowcowej, wodno-lodowcowej, jeziornej i rzecznej. Ich sedymentacja trwała od zlodowacenia środkowopolskiego po holocen. Gliny morenowe zlodowacenia południowopolskiego, zalegające bezpośrednio na utworach trzeciorzędowych, zachowały się co najwyżej sporadycznie, w największych obniżeniach powierzchni podczwartorzędowej. Na obszarze wysoczyznowej, wschodniej (i miejscami zachodniej) części terenu dominuje glina zwałowa z okresu zlodowacenia bałtyckiego - faza leszczyńska i środkowopolskiego. Rozdzielająca obie gliny seria piaszczysto-żwirowych osadów interglacialnych odsłonięta jest na zboczu wysoczyzny, m.in. w obrębie dużych rozcięć erozyjnych strefy krawędziowej.

Według Szczegółowej mapy geologicznej Polski arkusz Mosina omawiany obszar, w części zachodniej, pokryty jest plejstocenijskimi piaskami i żwirami rzecznyymi terenów nadzalewowych 5,0 - 6,0 m n. p. rzeki. Są to przede wszystkim piaski drobnoziarniste i średnioziarniste bez udziału szczątków organicznych. Miąższość ich waha się od 3 do 5 m.

We wschodniej części opracowania podłoże stanowią natomiast piaski deluwialne. Są to utwory piaszczyste lub piaszczysto-pyłowe, występujące w obrębie dolnego załomu zboczy wysoczyzny. Ich miąższość jest zróżnicowana i zależy od usytuowania morfologicznego.

3.3. Surowce naturalne

Na obszarze objętym niniejszym opracowaniem nie występują udokumentowane złoża surowców naturalnych. W omawianym fragmencie wsi Czapury nie utworzono również żadnego obszaru ani terenu górniczego.

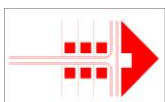
3.4. Wody powierzchniowe

Pod względem hydrograficznym obszar objęty planem położony jest w dorzeczu Warty, częściowo w zlewni rzeki Kopla (Głuszynka). Przez obszar opracowania równoleżnikowo przebiega dział wodny III rzędu, wyznaczający właśnie zlewnię Głuszynki.

Na rozpatrywanym terenie nie występują żadne ciekі ani zbiorniki wodne.

3.5. Wody podziemne

Według Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE), będącej ogólnym aktem prawnym, który określa jako swój główny cel zapobieganie dalszemu pogarszaniu oraz ochronę i poprawę jakości środowiska wodnego państw UE, omawiana część gminy Mosina położona jest w zasięgu jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 62.

Zgodnie z mapą hydrogeologiczną Polski w skali 1:200000, rozpatrywany obszar leży w całości w regionie wielkopolskim (XIII), w obrębie którego wydzielono kilka rejonów. Omawiany teren położony jest w zasięgu rejonu wielkopolskiej doliny kopalnej (XIII A), gdzie główny poziom użytkowy o wydajności od 10 do 30m³ * h⁻¹ (rzadziej 70-120m³ * h⁻¹) występuje w utworach czwartorzędu na głębokości od 20 do 60 m. Poziom użytkowy w utworach trzeciorzędu (miocenu) ma wydajności rzędu od 10 do 30m³ * h⁻¹ i występuje na głębokości 80-130 m.

Południowa część terenu objętego analizą położona jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 144 tj. Doliny kopalnej Wielkopolskiej, gdzie wody o znaczeniu użytkowym, występują przede wszystkim w czwartorzędomym poziomie międzyglinowym środkowym. Utwory wodonośne znajdują się tu średnio na głębokości 60 m p.p.t. Wody występują pod ciśnieniem ok. 500 kPa. Zbiornik charakteryzuje się bardzo dużymi szacunkowymi zasobami dyspozycyjnymi, wynoszącymi 480 tys. m³/dobę. W omawianym obszarze GZWP nr 144, objęty zostały reżimem wysokiej ochrony (OWO).

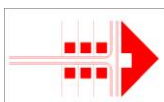
Według Mapy Hydrograficznej arkusz Mosina w skali 1 : 50 000 pierwszy poziom wód gruntowych na obszarze opracowania występuje pasmowo, na różnych głębokościach:

- w części zachodniej na głębokości między 1 - 2 m p.p.t., co związane jest z bliskością rzeki Warty,
- w części centralnej na głębokości między 2 - 5 m p.p.t.,
- w części wschodniej poniżej 5 m p.p.t..

3.6. Warunki glebowe

Z mapy glebowo-rolniczej w skali 1 : 25000 wynika, że teren opracowania jest dość jednorodny pod względem typów gleb oraz zróżnicowany pod względem kompleksów ich rolniczej przydatności.

Większość obszaru objętego planem zajmują gleby brunatne wylugowane, wykształcone na piaskach słabogliniastych, podścielanych piaskami luźnymi. Są to gleby kwaśne, średnio zasobne w fosfor, potas i magnez. Zakwalifikowane zostały one do szóstego lub siódmego kompleksu przydatności rolniczej tj. kolejno kompleksu żytniego słabego i żytniego bardzo słabego, które wykazują zdecydowanie niekorzystne właściwości dla produkcji rolnej. Charakteryzują się one bardzo małą zdolnością zatrzymywania wody i składników pokarmowych oraz skłonnością do przesychniania. Poziom próchnicy jest bardzo płytki, a odczyn przeważnie kwaśny. Stanowią zatem słabe siedlisko dla upraw polowych.

W południowo-wschodniej części opracowania występują natomiast gleby bielicowe i pseudobielicowe, dla których skałą macierzystą były pisaki słabogliniaste podścielane piaskami luźnymi lub piaski gliniaste lekkie podścielane glinami lekkimi. Zaliczono je do siódmego, piątego oraz we fragmencie czwartego kompleksu przydatności gleb tzn. kolejno do kompleksu żyniego: bardzo słabego, dobrego oraz bardzo dobrego.

Pod względem bonitacyjnym są to gleby orne najslabszej jakości, zawodne i wadliwe, należące do klasy VI oraz gleby orne słabe, mało żyzne i nieurodzajne, zaliczone do klasy V. Jedynie w południowo-wschodniej części opracowania występują fragmentarycznie gleby klasy IVa tj. gleby orne średniej jakości.

3.7. Szata roślinna i fauna

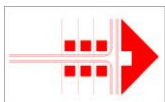
Najbardziej wartościowymi pod względem przyrodniczym zbiorowiskami roślinnymi analizowanego obszaru są dwa nieznacznej wielkości kompleksy leśne. Większy z nich, o powierzchni 1,35 ha, zlokalizowany jest w północnej części opracowania, przy ul. Gromadzkiej. Pod względem siedliskowym jest to bór mieszany świeży, w którym dominującym gatunkiem jest sosna zwyczajna z domieszką dębu. Umiarkowanie zwarty drzewostan ma wiek ok. 50 lat (klasa wieku IIIa) i wysokości ok. 18 m.

Drugi teren leśny, zajmujący 0,5 ha występuje w części południowej, przy ul. Spokojnej. Reprezentuje on siedlisko boru świeżego, gdzie w drzewostanie dominuje również sosna zwyczajna. Wiek drzew oscyluje w przedziale 55 – 65 lat.

Pozostały, niezabudowany obszar stanowią grunty rolne, w większości odłogowane. Pola te są siedliskami odpowiednimi do produkcji żyta, jęczmienia, ziemniaków, łubinu i seradeli. Uprawą polowym towarzyszy roślinność segetalna, do której należą głównie chwasty m.in. mak polny, chaber bławatek, perz właściwy czy wyka. Stosowanie środków chemicznych i nowych technik upraw powoduje jednak zanikanie zbiorowisk segetalnych.

Roślinność występująca na omawianym obszarze podlega procesowi synantropizacji. Dotyczy to przede wszystkim flory porastającej przydomowe ogródki w zabudowie wzdłuż ul. Gromadzkiej. Reprezentują ją głównie zimozielone drzewa i krzewy oraz różne gatunki bylin.

Ze względu na fakt, że dość liczne są tu pola uprawne, świat zwierząt reprezentowany jest głównie przez drobne ssaki i ptaki polne. Ponadto, biorąc pod uwagę istnienie niewielkich kompleksów leśnych, stwierdzić należy potencjalne występowanie przedstawicieli takich gatunków jak: sarna, dzik czy lis.

Na podstawie analiz posiadanych materiałów oraz w oparciu o wizję w terenie, poza gruntami leśnymi, nie stwierdzono występowania żadnych dziko występujących gatunków roślin, zwierząt lub grzybów objętych ochroną gatunkową, na mocy przepisów odrębnych.

3.8. Klimat lokalny

W podziale Niziny Wielkopolskiej na regiony klimatyczne A. Wosia (1994), obszar objęty opracowaniem znajduje się w centralnej części rozległego Regionu Środkowo-wielkopolskiego. W regionie tym dość często notowane są przypadki występowania pogody bardzo cieplej i jednocześnie pochmurnej bez opadów. Dni takich przeciętnie w roku jest 38,7. Poza tym często pojawiają się tu również dni z pogodą umiarkowanie mroźną i zarazem pochmurną bez opadów. Rzadziej natomiast w tym rejonie obserwuje się dni umiarkowanie ciepłe i słoneczne bez opadu (średnio 9,4 w roku) oraz dni umiarkowanie ciepłe z dużym zachmurzeniem bez opadu (średnio 11,6 w roku).

Dominują wiatry zachodnie i południowo-zachodnie, stanowiące ponad 40% wszystkich wiatrów (udział wiatrów z szeroko pojmowanego sektora zachodniego NW-SW sięga 54%). Zimą i wiosną zwiększa się udział wiatrów wschodnich, a z kolei latem i jesienią wzrasta odsetek cisz.

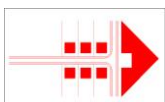
Wg danych z posterunku opadowego IMGW, zlokalizowanego w Mosinie, analizowany obszar jest ubogi w opady. Średni opad, określony dla wielolecia 1961-1990 wyniósł 552 mm, co stanowi wielkość około 10% niższą od średniego rocznego opadu z wielolecia dla Polski. Miesiącami najbardziej wilgotnymi są lipiec, czerwiec i sierpień, natomiast okres najbardziej ubogi w opady to luty, marzec i styczeń. Pokrywa śnieżna utrzymuje się przez około 50 dni. Okres wegetacyjny trwa około 220 dni.

Obszar opracowania, w dominującej części, charakteryzuje się topoklimatem terenów użytkowanych rolniczo. Występują tu dobre warunki termiczne, równomierne nasłonecznienie, mała wilgotność powietrza i dobre przewietrzanie.

W północnym i zachodnim fragmencie przeważa natomiast topoklimat terenów zurbanizowanych, z występowaniem małej emisji ciepła antropogenicznego oraz małej szorstkości powierzchni, a także niewielkim osłabieniem prędkości wiatru (7%) i małym zagrożeniem emisją zanieczyszczeń.

4. Wartości kulturowe

Na badanym terenie nie występują żadne budynki wpisane do rejestru zabytków oraz objęte ochroną konserwatorską poprzez wpis do ewidencji zabytków.

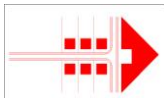
W omawianym rejonie zlokalizowany jest natomiast fragment zewidencjonowanego stanowiska archeologicznego.

5. Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych

Na analizowanym terenie nie ustanowiono żadnych form ochrony przyrody, wymienionych w art. 6 *ustawy o ochronie przyrody*³. Najbliższymi obszarami chronionymi są Wielkopolski Park Narodowy i obszar Natura 2000 „Ostoja Wielkopolska” oddalone około 330 m od granic opracowania oraz obszar Natura 2000 „Ostoja Rogalińska” odległy o około 850 m.

Specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Ostoja Wielkopolska” (PLB300010), zajmuje faliste i pagórkowate tereny na lewym brzegu Warty. Teren ten charakteryzuje się typowym krajobrazem polodowcowym. Znajduje się tu część najdłuższego w Polsce ozu Bukowo-Mosińskiego oraz wydmy, rynny, liczne głazy narzutowe i 12 jezior polodowcowych (m.in. Budzyńskie, Góreckie, Skrzyńka, Kociołek). Prawie wszystkie jeziora w ostoi są bogatymi w substancje mineralne jeziorami eutroficznymi. Na terenie ostoi znajdują się także łąki, z których do najpiękniejszych należą łąki trzęślicowe i pełnikowe. W północno-zachodniej części obszaru, w okolicy Jez. Wielkomiejskiego znajduje się cenny kompleks łąkowo-torfowiskowy na kredzie jeziornej z roślinnością kalcyfilną. Większą część terenu obszaru porastają lasy. Przeważają drzewostany sosnowe (70%) z domieszką dębu, świerka, brzozy, grabu i lipy. Stwierdzono tu występowanie 17 rodzajów siedlisk przyrodniczych z załącznika I dyrektywy Rady 92/43/EWG i 20 gatunków z załącznika II tej dyrektywy, w tym priorytetowe: ciepłolubne śródładowe murawy napiaskowe, łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, murawy kserotermiczne oraz torfowiska nakredowe. Obok siedlisk występują tu także gatunki zwierząt cenne przyrodniczo z europejskiego punktu widzenia: m.in. bóbr, wydra, szczególnie liczne bezkręgowce m.in. jelonek rogacz, kozioróg dębosz, pływak szerokobrzegi. Jak dotąd stwierdzono na tym terenie 220 gatunków ptaków - z rzadko spotykanych wymienić należy kraskę, zimorodka i dzięcioła czarnego. Udokumentowano także ok. 1100 gatunków roślin, w tym rzadkich i zagrożonych gatunków roślin naczyniowych (ponad 50 gatunków roślin prawnie chronionych oraz ok. 180 gatunków figurujących na regionalnej czerwonej liście roślin zagrożonych). Występują tu m.in. bogate populacje pełnika europejskiego i kłoci wiechowatej zagrożonych w Wielkopolsce.

³ ustawa z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2013 r., poz. 627 ze zmianami)

Obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Ostoja Rogalińska” (PLB300017), wyznaczony na podstawie tzw. dyrektywy ptasiej 79/409/EWG, potwierdzonej rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r., zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2007 r. Nr 179, poz. 1275). Obszar zajmuje, w analizowanej części, fragment doliny Warty, gdzie rzeka meandrując utworzyła na terasie zalewowej liczne starorzecza. Otaczają je łąki i bagna. W dolinie zachowały się płaty lasów łęgowych (w tym zagrożonych w skali kraju łągów wierzbowych i topolowych), a na wyższych terasach kompleksy grądów. Większą część obszaru pokrywają lasy, duży jest też udział gruntów ornich. W granicach obszaru występuje co najmniej 26 gatunków ptaków z Załącznika I dyrektywy ptasiej 79/409/EWG oraz 7 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej kani czarnej i kani rudej. Gęś zbożowa zimuje w liczbie przekraczającej 1% populacji szlaku wędrówkowego, osiągając liczebność do 8000 osobników. Ostoja Rogalińska jest jedną z najważniejszych w Polsce ostoji rybitwy czarnej i dzięcioła średniego.

W omawianej części wsi Czapury nie występują żadne grunty rolne chronione przepisami *Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych*⁴. Na mocy tejże ustawy chronione są natomiast grunty leśne o łącznej powierzchni ok. 1,85 ha, zlokalizowane centralnej części opracowania.

Żadne obiekty, poza stanowiskiem archeologicznym, nie podlegają natomiast ochronie na podstawie *Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*⁵.

6. Stan, jakość i zagrożenia środowiska przyrodniczego

6.1. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego

Zbiornicze zestawienie klasyfikacji dla strefy wielkopolskiej, obejmującej gminę Mosina, dla poszczególnych zanieczyszczeń (SO₂, NO₂, PM_{2,5}, PM₁₀, Pb, CO, As, Cd, Ni, C₆H₆, B(a)P oraz O₃), dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony zdrowia, według rocznej oceny jakości powietrza za 2013 r., przedstawia tabela nr 1.

Jak wynika z poniższej tabeli większość badanych zanieczyszczeń zaliczono, w trójstopniowej skali: A, B, C, do klasy A, co oznacza, że poziom poszczególnych stężeń zanieczyszczeń w analizowanej strefie nie przekracza odpowiednio poziomów dopuszczalnych.

⁴ ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1205)

⁵ ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r., Nr 162, poz. 1568 ze zm.)

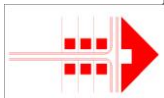

Tabela 1. Ocena jakości powietrza dla strefy wielkopolskiej w 2013 r.

Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń											
SO ₂	NO ₂	PM _{2,5}	PM ₁₀	BaP	C ₆ H ₆	CO	As	Pb	Cd	Ni	O ₃
A	A	A	C	C	A	A	A	A	A	A	A

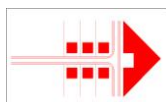
Źródło: „Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2013”, WIOŚ, 2014, Poznań.

Odnotowano natomiast przekroczenia poziomów długoterminowych ozonu i ze względu na to strefę wielkopolską zaliczono do klasy D2. Ozon jest zanieczyszczeniem wtórnym powstającym w większych stężeniach przy sprzyjających warunkach meteorologicznych, w atmosferze zawierającej tzw. prekursorzy ozonu np. tlenki azotu, węglowodory uczestniczące w procesie powstawania ozonu w troposferze. Przyczyną przekroczeń ozonu są przede wszystkim czynniki antropogeniczne, związane z emisją liniową i punktową zanieczyszczeń odpowiedzialnych za tworzenie ozonu w atmosferze.

W 2013 r. stwierdzono również przekroczenia poziomów dopuszczalnych stężenia pyłu PM₁₀ i poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu, co spowodowało zaliczenie strefy do klasy C. W obrębie strefy należy zidentyfikować obszary przekraczania wartości dopuszczalnych. Przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM₁₀ dotyczyły wyłącznie stężeń 24-godzinnych. Nie były przekraczane stężenia średnie dla roku. Należy podkreślić, że w okresie, do którego odnosi się przeprowadzana ocena, na stanowiskach pomiarowych pyłu PM₁₀ w sezonie letnim nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnego poziomu substancji. Z przebiegu rocznej serii pomiarów odczytać można wyraźną sezonową zmienność stężeń pyłu PM₁₀ (wyższe w okresie zimnym, niższe w sezonie letnim). Można zatem przypuszczać, że powodem przekroczeń w sezonie grzewczym jest niska emisja z sektora komunalno-bytowego, wpływająca na wyraźne pogorszenie warunków aerosanitarnych w miastach i na terenach do nich przyległych. Przekroczenie poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu spowodowało zliczenie strefy do klasy C, dla której przygotowuje się program naprawczy mający na celu osiągnięcie poziomu docelowego substancji w powietrzu tam, gdzie jest to możliwe technicznie i uzasadnione ekonomicznie.

Pod kątem ochrony roślin strefę wielkopolską, do której należy gmina Mosina, ocenianą dla dwutlenku siarki, tlenków azotu oraz ozonu zaliczono (w oparciu o wyniki pomiarów z 2013 r.) do klasy A.

Zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia wiąże się z koniecznością wyznaczenia obszarów przekroczeń i zakwalifikowanie strefy do opracowania programu ochrony powietrza (POP).

Wyniki powyższe nie powinny być jednak utożsamiane ze stanem jakości powietrza na obszarze całej strefy. Klasa C może oznaczać lokalny problem związany z daną substancją.

Obecnie na stan powietrza atmosferycznego na badanym terenie wpływa niewątpliwie brak w okolicy dróg o bardzo dużym natężeniu ruchu oraz bezpośrednio sąsiedztwo terenów otwartych, w tym również leśnych.

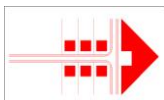
6.2. Zagrożenie klimatu akustycznego

Głównymi emitarami hałasu komunikacyjnego na analizowanym obszarze są pojazdy poruszające się po drogach powiatowych: nr 2460P Poznań – Rogalinek (ul. Poznańska), będącej zachodnią granicą planu oraz nr 2461P Gądky – Czapury (ul. Gromadzka), stanowiącej północną granicę opracowania. Ze względu na brak aktualnych pomiarów akustycznych oraz szczegółowych danych dotyczących natężenia ruchu pojazdów osobowych i ciężkich na ww. drogach, nie można dokładnie określić, jaki obszar wzdłuż tych dróg znajduje się w strefie skażenia ponadnormatywnym hałasem. Z własnych obserwacji stwierdzić należy natomiast, że z uwagi na znacznie większe natężenie ruchu na ul. Poznańskiej, stanowi ona większe zagrożenie dla komfortu akustycznego otoczenia, w szczególności dla istniejącego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej przylegającego do tej drogi.

Potencjalnymi emitarami hałasu (szumu akustycznego) jest również istniejąca napowietrzna linia elektroenergetyczna WN 220-kV relacji Plewiska – Poznań Południe, przebiegające przez południowo-zachodni fragment opracowania. Hałas generowany przez linię elektroenergetyczną jest związany ze zjawiskiem ulotu, a jego natężenie zależy od warunków pogodowych. W warunkach dobrej pogody poziom hałasu jest znacznie niższy niż w warunkach opadu deszczowego czy mgły. Dopuszczalny poziom hałasu powodowanego przez napowietrzne linie energetyczne zawiera się aktualnie, w zależności od przeznaczenia terenu, w granicach 45–50 dB w dzień i 40–45 dB w nocy. Należy jednak podkreślić, że w chwili obecnej ww. linie elektroenergetyczne przebiegają przez teren o dominacji zabudowy usługowo-magazynowej, dla którego nie ustalono żadnych standardów akustycznych w środowisku.

6.3. Degradacja środowiska wodnego

Ze względu na brak danych dotyczących jakości wód podziemnych na analizowanym terenie szczegółowe określenie jakości występujących tu wód podziemnych jest utrudnione. W celu ogólnego określenia jakości wód podziemnych wykorzystano dane pochodzące z wykonanej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu oceny jakości

wód podziemnych według jednolitych części wód. W 2012 r. badania jakości wód podziemnych prowadzone były w ramach monitoringu diagnostycznego. Klasę jakości wód podziemnych na omawianym obszarze oceniono na III (wody zadowolającej jakości). Występowały zanieczyszczenia pochodzenia geogenicznego - tylko poziom żelaza wskazywał na IV klasę jakości wód.

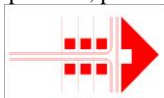
Ze względu na rozmieszczenie obszarów szczególnie narażonych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych (m.in. obszar zlewni rzeki Kopel, obszar zlewni rzek Samica Stęszewska i Mogilnica) cała JCWPd nr 62 oceniona została jako zagrożona nieosiągnięciem dobrego stanu. Za zanieczyszczone uznaje się wody, w których zawartość azotanów wynosi powyżej 50 mg NO₃/l, oraz wykazujące eutrofizację, którą skutecznie można zwalczać przez zmniejszanie dawek dostarczanego azotu.

Północną granicę opracowania stanowi wspomniany powyżej obszar zlewni rzeki Kopel, ustanowiony rozporządzeniem⁶ Dyrektora RZGW w Poznaniu. W 2010 r. badania wód prowadzone były w dwóch punktach pomiarowych na Koplach oraz w jednym punkcie zlokalizowanym na Głuszynce. Stężenia średnie roczne azotanów kształtowały się na poziomie wyższym niż w 2009 r. i wynosiły w wodach Koplach: w Szczytnikach – 57,9 mg NO₃/l, w Czapurach – 43,0 mg NO₃/l. Wody podziemne badano w dwóch punktach pomiarowych, na ujęciach w Gowarzewie i Kamionkach. Stężenia azotanów kształtowały się tam poniżej 1,5 mg NO₃/l.

Podsumowując, badania wód powierzchniowych na obszarze szczególnie narażonym (OSN) na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych zlewni rzeki Kopel w punkcie pomiarowym w Szczytnikach, wykazały zanieczyszczenia wód powierzchniowych azotanami pochodzenia rolniczego, natomiast w punkcie pomiarowym w Czapurach wykazały zagrożenie zanieczyszczeniem azotanami pochodzenia rolniczego. Należy tu jednak podkreślić, że rozporządzenie⁷ wprowadzające i określające "Program działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych dla obszaru szczególnie narażonego zlewni rzeki Kopel" wygasło z dniem 4 maja 2012 r.

⁶ Rozporządzenie Dyrektora RZGW w Poznaniu z dnia 4 kwietnia 2008 r. w sprawie określenia wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 57, poz. 1128)

⁷ Rozporządzenie Dyrektora RZGW w Poznaniu z dnia 4 kwietnia 2008 r. w sprawie programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych dla obszaru szczególnie narażonego zlewni rzeki Kopel (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 66, poz. 1297)

6.4. Pola elektromagnetyczne

Główne sztuczne źródła pól elektromagnetycznych w środowisku na terenach dostępnych dla ludności stanowią wszystkie pracujące urządzenia i instalacje, w których następuje przepływ prądu elektrycznego, w szczególności: sieci elektroenergetyczne, indukcyjne urządzenia przemysłowe, nadajniki radiowo - telewizyjne, radiokomunikacyjne i telefonii komórkowych, urządzenia sterowania bezprzewodowego (radiowego) i nadzoru oraz urządzenia gospodarstwa domowego.

Na analizowanym obszarze oraz w jego najbliższym otoczeniu występuje kilka źródeł promieniowania elektromagnetycznego. Głównymi z nich są napowietrzne linie elektroenergetyczne 110 kV oraz 220 kV relacji Plewiska – Poznań Południe, emitujące pole elektromagnetyczne o częstotliwości 50 Hz.

Ponadto w południowej części opracowania zlokalizowany jest maszt telefonii komórkowej. W miejscach, gdzie pracuje duża liczba stacji bazowych telefonii komórkowych poziom pól elektromagnetycznych jest zwiększony w godzinach szczytu w dzień, a bardzo mały w nocy, gdyż poziom promieniowania zależy od liczby korzystających z telefonów i odległości korzystających od danej stacji bazowej.

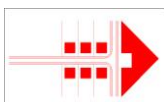
III. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU, JEGO GŁÓWNYCH CELACH I POWIĄZANIACH

1. Cele projektu planu miejscowego

Podstawowym celem sporządzenia każdego planu miejscowego jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy, poprzez dostosowanie funkcji, struktury zabudowy i intensywności zagospodarowania do uwarunkowań przestrzennych i przyrodniczych analizowanego terenu. Tym samym plan miejscowy, jako akt prawa lokalnego, pozwala na kontrolę oraz ograniczenie rozwoju funkcji, kolidujących z kierunkiem polityki przestrzennej gminy.

Głównymi celami analizowanego planu miejscowego są:

- aktualizacja obowiązującego planu miejscowego dotyczącego cmentarza,
- określenie przeznaczenia dla terenów sąsiednich w nawiązaniu do ustaleń obowiązującego mpzp dla terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz terenów zabudowy usługowej,
- wyznaczenie dokładnego przebiegu fragmentu drogi klasy zbiorczej Poznań – Rogalinek.

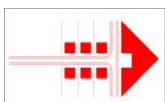
2. Ustalenia projektu planu miejscowego

Struktura funkcjonalna wskazana w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla terenów części wsi Czapury jest dość zróżnicowana. Przedmiotem ustaleń projektu mpzp są:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – **MN**;
- tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej – **P/U**;
- tereny lasów – **ZL**;
- teren rolniczy – **R**;
- teren obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych – **RU**;
- teren cmentarza – **ZC**;
- tereny dróg publicznych – **KD-Z, KD-D**;

Śśród terenów przeznaczonych do zabudowy nieznacznie dominującą powierzchniowo grupę stanowią 2 tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zajmujące 2,1 ha tj. 12,7% obszaru objętego planem. Przy czym teren o symbolu 1MN jest w całości zainwestowany, natomiast teren 2MN, w części zachodniej posiada jeszcze możliwość lokalizacji zabudowy. W zakresie parametrów i wskaźników intensywności kształtowania zabudowy, dla terenów MN ustalono: maksymalną powierzchnię zabudowy do 30% powierzchni działki budowlanej, minimalną powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 40% powierzchni działki budowlanej, wysokość budynków nie większą niż 10 m oraz podział na działki o powierzchni nie mniejszej niż 700 m².

Drugą, nieznacznie mniejszą obszarowo grupę zajmują tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów. W projekcie planu wyznaczono 2 takie tereny o łącznej powierzchni 1,8 ha, co stanowi ok. 11% całego obszaru opracowania. Teren 1P/U jest obecnie w większości zainwestowany, zaś teren 2P/U stanowi obszar niezainwestowany i niezabudowany, zajęte przez odłogowane pola uprawne. W zakresie parametrów i wskaźników intensywności kształtowania zabudowy, dla tej kategorii terenów ustalono: maksymalną powierzchnię zabudowy do 70% powierzchni działki budowlanej, minimalną powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 15% powierzchni działki budowlanej, wysokość budynków nie większą niż 15 m oraz podział na działki o powierzchni nie mniejszej niż 2000 m².

Spośród obszarów wyłączonych spod zabudowy w projekcie planu powierzchniowo dominuje teren rolniczy R, zajmujący 6,4 ha tj. 38,8% całego obszaru. Na terenie R ustalono zachowanie dotychczasowego rolniczego sposobu zagospodarowania, w tym istniejących zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, zachowując system melioracyjny oraz zakazując jednocześnie lokalizacji budynków. Wyłączone spod zabudowy zostały również cztery tereny lasów (ZL), o łącznej powierzchni 1,7 ha (10,3% omawianego terenu), na których nakazano prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z planem urządzenia lasów, dopuszczono drogi techniczne, piesze i rowerowe oraz obiekty małej architektury, a także zakazano lokalizacji zabudowy kubaturowej, stanowisk postojowych oraz lokalizacji ogrodzeń, z wyjątkiem przypadków wynikających z prowadzenia gospodarki leśnej.

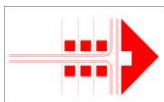
Ponadto dużą część, 2,4 ha tj. 14,5% obszaru planu, wyznaczono pod cmentarz (ZC). Na terenie ZC ustalono: zachowanie cmentarza z dopuszczeniem lokalizacji budynków i budowli związanych z jego obsługą, powierzchnię zabudowy nie większą niż 10% powierzchni działki budowlanej, powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 30% powierzchni terenu, z czego minimum 15% powierzchni musi stanowić zieleń wysoka oraz wysokość zabudowy do 10 m.

Oprócz tego na ok. 0,6 ha tj. ok. 3,6% obszaru planu, wyznaczono pod teren obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych RU. Jest to teren już zagospodarowany (zabudowany). Wyznaczono tu maksymalną powierzchnię zabudowy 30% powierzchni działki budowlanej oraz minimalną powierzchnię biologicznie czynną 40% powierzchni działki budowlanej. Maksymalną wysokość zabudowy ustalono na 10 m.

Resztę analizowanego obszaru przeznaczono na obsługę komunikacyjną, w tym nowo planowaną tranzytową drogę klasy zbiorczej (KD-Z).

3. Powiązanie ustaleń projektu planu miejscowego z innymi dokumentami

Stosownie do *Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* zapisy projektu planu miejscowego (część tekstowa i graficzna) muszą być zgodne z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a rada gminy uchwała plan miejscowy dopiero po stwierdzeniu jego zgodności ze studium. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu w pełni zachowuje, ustalone w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mosina” podstawowe kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów dla analizowanego obszaru.

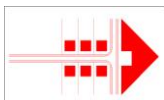
Ze względu na przeznaczenie części terenu na cmentarz i wyznaczenie strefy grzebalnej, projekt planu miejscowego musi być zgodny z wymaganiami ustalonymi w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. *w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze* (Dz. U. z 1959 r., nr 52, poz. 315) oraz Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 7 marca 2008 r. *w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówku zwłok i szczątków* (Dz. U. z 2008 r., nr 48, poz. 284). Po szczegółowej analizie zapisów projektu planu należy uznać, że nie naruszają one ustaleń ww. rozporządzeń.

4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu miejscowego

Brak planu miejscowego dla analizowanego terenu spowoduje utrudnienia w odpowiednim określeniu zasad kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach przeznaczania terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy, a także wyposażenia w sieci infrastruktury technicznej.

Realizacja polityki przestrzennej tylko w oparciu o decyzje administracyjne (wynikające z zasady dobrego sąsiedztwa) nie gwarantuje władzom gminy wystarczającej kontroli nad procesami inwestycyjnymi, co z kolei może przyczynić się do jej zagospodarowania w sposób przypadkowy i niekorzystny dla całości terenu, nie uwzględniający zasad ładu przestrzennego, przeznaczenia i charakteru terenów sąsiednich. Taka sytuacja prowadzić może do powstania chaosu przestrzennego obszaru, powstania swoistej mozaiki funkcjonalnej i niekorzystnego przenikania się funkcji ze sobą kolidujących.

Sporządzenie i uchwalenie dla przedmiotowego obszaru planu miejscowego pozwoli na jednoznaczne określenie przeznaczenia poszczególnych terenów, a także sposobów ich zagospodarowania, zgodnie z przyjętą dla tego obszaru w „Studium...” polityką przestrzenną, determinowaną w znacznym stopniu położeniem w sąsiedztwie cmentarza oraz nowo planowanego fragmentu drogi klasy zbiorczej.

IV. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO

Głównymi problemami związanymi z ochroną środowiska na analizowanym obszarze z punktu widzenia sporządzanego projektu planu miejscowego są przebiegające przez ten teren napowietrzne linie elektroenergetyczne 110 kV i 220 kV, będące źródłem promieniowania elektromagnetycznego oraz potencjalnym emitorem hałasu. Projekt planu rozwiązuje ten problem poprzez wprowadzenie strefy oddziaływania od ww. linii oraz ustalenie odpowiedniego przeznaczenia terenu, co szczegółowo opisano w dalszych rozdziałach.

Drugi istotny problem ze względu na emisję hałasu komunikacyjnego (jak wynika z własnych obserwacji, gdyż brak aktualnych pomiarów akustycznych w tym rejonie) może stanowić droga powiatowa nr 2460P Poznań – Rogalinek. Biorąc to pod uwagę projekt planu dla niezagospodarowanych dotąd działek budowlanych ustala funkcję niewymagającą zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, zgodnie z przepisami.

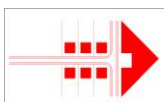
V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM

Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia.

Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

Do dokumentów rangi międzynarodowej (wspólnotowej), formułujących cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia projektu planu dla terenów części wsi Czapury, zaliczyć można:

- Dyrektywę Rady z dnia 21 maja 1991 r. *dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych* (91/271/EWG), nakładającą na Państwa Członkowskie wymóg wyposażenia aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych – realizowany w projekcie planu poprzez nakaz odprowadzania ścieków bytowych do sieci kanalizacji sanitarnej, z dopuszczeniem

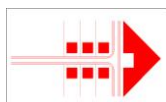

- do czasu realizacji sieci kanalizacji sanitarnej – odprowadzenia ich do zbiorników bezodpływowych;
- Dyrektywę Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE), nakładającą na Państwa Członkowskie obowiązek utrzymania jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach, realizowany w projekcie planu poprzez ustalenie zastosowanie do wytwarzania energii cieplnej paliw płynnych, gazowych i stałych charakteryzujących się dopuszczalnymi wskaźnikami emisji oraz alternatywne źródła energii.

Na szczeblu krajowym cele ochrony środowiska ustanawiają strategiczne dokumenty rządowe: „II Polityka Ekologiczna Państwa” oraz „Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”. Oba te dokumenty respektują zapisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r., mówiące o konieczności zapewnienia przez Rzeczypospolitą Polską ochrony środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju oraz konieczności zapewnienia przez władze publiczne bezpieczeństwa ekologicznego współczesnemu i przyszłym pokoleniom.

II Polityka Ekologiczna Państwa mówi, że wiodącą zasadą polityki ekologicznej państwa jest zasada zrównoważonego rozwoju, ustanowiona w ramach Konferencji Narodów Zjednoczonych w Rio de Janeiro w 1992 r. Podstawowym założeniem zrównoważonego rozwoju jest takie prowadzenie polityki i działań w poszczególnych sektorach gospodarki i życia społecznego, aby zachować zasoby i walory środowiska w stanie zapewniającym trwałe, nie doznające uszczerbku, możliwości korzystania z nich zarówno przez obecne jak i przyszłe pokolenia, przy jednoczesnym zachowaniu trwałości funkcjonowania procesów przyrodniczych oraz naturalnej różnorodności biologicznej na poziomie krajobrazowym, ekosystemowym, gatunkowym i genowym. Istotą zrównoważonego rozwoju jest równorzędne traktowanie racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych, co oznacza konieczność integrowania zagadnień ochrony środowiska z polityką w poszczególnych dziedzinach gospodarki.

Podstawowym celem polityki jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju, czyli mieszkańców, infrastruktury społecznej i zasobów przyrodniczych. Wśród metod realizacji polityki ekologicznej państwa priorytet ma stosowanie tzw. dobrych praktyk gospodarowania i systemów zarządzania środowiskowego, które pozwalają powiązać efekty gospodarcze z efektami ekologicznymi, zwłaszcza w przemyśle i energetyce, transporcie,

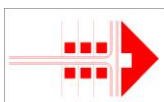
rolnictwie, leśnictwie, budownictwie i gospodarce komunalnej, zagospodarowaniu przestrzennym, turystyce, ochronie zdrowia, handlu i działalności obronnej.

Cele szczegółowe polityki ekologicznej państwa ujęto w dwóch grupach: w sferze racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych i w zakresie jakości środowiska. Wśród nich, w kontekście zakresu ustaleń projektu planu dla terenów części wsi Czapury, wymienić należy m.in.:

- racjonalizację użytkowania wody, zachowanie jakości wód, realizowane w projekcie planu poprzez zapisy ustalające zasady prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej: nakaz zaopatrzenia w wodę wyłącznie z sieci wodociągowej, odprowadzania ścieków bytowych i komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej, z dopuszczeniem – do czasu realizacji sieci kanalizacji sanitarnej – odprowadzenia ich do szczelnych zbiorników bezodpływowych, nakaz zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenach MN i P/U, ich wtórne wykorzystanie do celów bytowo-gospodarczych z dopuszczeniem odprowadzania do sieci kanalizacji deszczowej, natomiast z terenów dróg odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej;
- jakość powietrza, zmiany klimatu, realizowany w projekcie planu poprzez zapis ustalający zastosowanie do wytwarzania energii cieplnej paliw płynnych, gazowych i stałych charakteryzujących się dopuszczalnymi wskaźnikami emisji oraz alternatywne źródła energii;
- różnorodność biologiczną i krajobrazową, realizowany w projekcie zmiany planu poprzez: wyznaczenie w projekcie planu terenów lasów (ZL) i terenu rolniczego (R) oraz zakaz lokalizacji na nich zabudowy kubaturowej i budynków, a także zapisy ustalające na terenach minimalne powierzchnie biologicznie czynne działek budowlanych, w tym na terenie ZC przynajmniej 15% zieleni wysokiej.

Kolejny dokument krajowy stanowi „Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”, będąca załącznikiem do uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 maja 2008 r. w sprawie przyjęcia „Polityki...”. Sporządzona została przez Ministerstwo Środowiska, zgodnie z wymogiem ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*.

Wśród działań systemowych dokument wymienia aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym i w jego ramach cel dotyczący podnoszenia roli planowania przestrzennego, które powinno być podstawą lokalizacji nowych inwestycji.

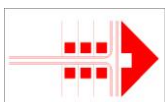
Wskazuje się na konieczność wdrażania wytycznych dotyczących uwzględnienia w planach wymagań ochrony środowiska i gospodarki wodnej, wdrożenie przepisów umożliwiających przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko już na etapie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zatwierdzenie wszystkich obszarów europejskiej sieci Natura 2000, uwzględnianie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, określenie zasad ustalania progów tzw. chłonności środowiskowej oraz pojemności przestrzennej zależnie od typu środowiska, uwzględniania w planach wyników monitoringu środowiska.

VI. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE USTALEŃ PROJEKTU MPZP NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA

1. Wpływ na klimat lokalny oraz zanieczyszczenie powietrza

Realizacja ustaleń planu nie wpłynie w znaczący sposób na zmianę warunków klimatu lokalnego, gdyż zgodnie z ustaleniami projektu planu, na całym omawianym obszarze może powstać zaledwie 5 nowych budynków mieszkalnych oraz tyle samo obiektów usługowych lub produkcyjnych, mogących potencjalnie powodować wzrost emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Nie przewiduje się również, aby wprowadzenie nowej zabudowy kubaturowej przyczyniło się do zmian w kształtowaniu warunków termiczno-wilgotnościowych analizowanego terenu tj. zwiększenia deficytu wilgoci i tlenu w powietrzu, czy też pogorszenia warunków nawietrzania i przewietrzania omawianego obszaru. Dodatkowo warunki termiczno-wilgotnościowe są i będą kształtowane przez sąsiedztwo doliny rzeki Warty oraz bliskość mniejszych (na obszarze planu) i większych (Wielkopolski Park Narodowy) kompleksów leśnych.

Na etapie budowy źródłem zanieczyszczeń mogą być silniki urządzeń budowlanych, sprzętów oraz samochodów transportowych spalających głównie olej napędowy, a także prace spawalnicze. Ponadto emisja zanieczyszczeń będzie również spowodowana samym procesem budowlanym i związanymi z nim składowiskami piasku, wapna, cementu. Należy zatem zwrócić szczególną uwagę na czasowe zabezpieczenia takich miejsc i systematyczne ich sprzątanie. Ww. emisja zanieczyszczeń będzie miała jednak charakter emisji o niedużym zasięgu oraz występować będzie okresowo z różnym natężeniem w sposób przemijający. Ilość zanieczyszczeń wytwarzanych przez maszyny budowlane będzie stosunkowo niewielka ze względu na ograniczoną powierzchnię, na jakiej będą odbywały się roboty oraz ograniczony czas ich przeprowadzania. Pyły powstające podczas prowadzenia prac

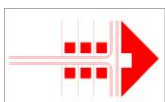

budowlanych nie będą miały większego znaczenia w kształtowaniu poziomów emisji dla tych terenów (niewielkie odległości unoszenia powodować będzie czasowy wzrost zapylenia o charakterze lokalnym). Emisja ta będzie zjawiskiem czasowym i nie będzie miała większego znaczenia w długofalowym kształtowaniu jakości powietrza atmosferycznego na omawianym obszarze ani w jego otoczeniu.

Wprowadzenie w projekcie planu nowej zabudowy mieszkaniowej może mieć niewielki wpływ na wzrost emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Powstanie tu nie więcej niż 5 nowych budynków mieszkalnych. Również dopuszczenie możliwości lokalizacji obiektów usługowych lub produkcyjnych nie wpłynie znacząco na wzrost dotychczasowej emisji gazów i pyłów na omawianym obszarze. Przewiduje się, że emisja, której źródłem będą instalacje zlokalizowane na poszczególnych terenach obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej (P/U), nie będzie osiągała wielkości mogących spowodować przekroczenie dopuszczalnych poziomów stężeń zanieczyszczeń na terenach sąsiednich. Brak szczegółowych informacji dotyczących rodzaju i charakterystyki instalacji, które mogą być źródłami emisji, informacji o przewidywanym składzie jakościowym i ilościowym emitowanych substancji, a także podstawowych parametrów emitora, uniemożliwia jednak szczegółowe określenie oddziaływania nowych źródeł emisji zlokalizowanych na terenach P/U na jakość powietrza atmosferycznego na obecnym etapie projektowania. Informacje takie będą określone w szczegółowych opracowaniach, które są podstawą do wydania stosownych pozwoleń na eksploatację poszczególnych instalacji (według obowiązujących przepisów).

W celu zminimalizowania ilości zanieczyszczeń powietrza wytwarzanych przez nowe punktowe źródła emisji, którymi będą instalacje grzewcze zlokalizowane w obrębie powstającej zabudowy, projekt planu ustala zastosowanie do wytwarzania energii cieplnej wyłącznie paliw płynnych, gazowych i stałych charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisji oraz alternatywnych źródeł energii.

Projekt planu ustala przebieg nowej drogi klasy zbiorczej o szerokości 25-33 m w liniach rozgraniczających, która po realizacji stanie się nowym liniowym źródłem lokalnego zanieczyszczenia powietrza. Mimo to nie przewiduje się zwiększenia stężeń zanieczyszczeń powietrza związanego z użytkowaniem ww. drogi, ponieważ przejmie ona większość, jeśli nie cały ruch tranzytowy z obecnego fragmentu drogi powiatowej Poznań – Rogalinek, graniczącej z obszarem planu od zachodu. Zatem ogólny stan ilościowy substancji zanieczyszczających powietrze atmosferyczne w rejonie opracowania nie powinien ulec

zmianie, a co za tym idzie emisja gazów i pyłów komunikacyjnych nie powinna stanowić zagrożenia dla przekroczenia obowiązujących standardów jakości powietrza. W związku z powyższym nie zaistniała konieczność wprowadzenia rozwiązań ograniczających negatywne oddziaływanie szlaków komunikacyjnych na jakość powietrza atmosferycznego.

Pozytywnie na stan higieny atmosfery wpłynie niewątpliwie zachowanie znacznych powierzchni biologicznie czynnych, bo aż 70% obszaru opracowania. Szczególnie ważne dla jakości powietrza jest i będzie zachowanie większości terenów leśnych (1ZL, 2ZL, 3ZL, 4ZL). Wpłynie to korzystnie na zmniejszenie udziału dwutlenku węgla w powietrzu atmosferycznym.

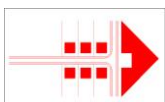
Dodatkowo poszczególne zapisy planu wpłyną na ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków zagospodarowania analizowanego terenu na klimat lokalny i jakość powietrza atmosferycznego. Służyć temu powinno wprowadzenie nakazu zachowania odpowiednich powierzchni biologicznie czynnych, ograniczenie powierzchni zabudowy oraz obowiązek zagospodarowania zielenią wszystkich fragmentów terenów wolnych od utwardzenia.

2. Emitowanie hałasu

Realizacja ustaleń planu uniemożliwi, w granicach opracowania, mieszanie funkcji produkcyjno-usługowej, dla której nie definiuje się wymagań akustycznych w środowisku, z funkcją mieszkaniową, objętą ochroną akustyczną. Dodatkowo projekt planu na terenach P/U zakazuje lokalizacji: szkół, przedszkoli, żłobków, szpitali, domów dziecka oraz domów opieki społecznej, wymagających zapewnienia standardów akustycznych.

Ponadto, przepisy art. 114 ust. 1 *Ustawy Prawo ochrony środowiska* nakazują, aby przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, różnicując tereny o różnych funkcjach lub różnych zasadach zagospodarowania, wskazać tereny, które należą do poszczególnych rodzajów terenów (wskazanych w art. 113 ust. 2 ww. ustawy), dla których ustalone są dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska⁸. W projekcie planu wyznaczono tylko jedną kategorię terenów o zdefiniowanym komforcie akustycznym. Są to dwa tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

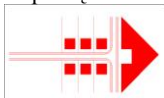
Jak już wspomniano w rozdziale poświęconym diagnozie stanu środowiska, zagrożenie hałasem na obszarze objętym planem dotyczy głównie terenu zabudowy

mieszkaniowej jednorodzinnej zlokalizowanej wzdłuż ul. Poznańskiej (teren 1MN). W celu poprawy komfortu akustycznego w tym rejonie, w projekcie planu wyznaczono przebieg nowej drogi klasy zbiorczej, która ma przejąć cały ruch tranzytowy, odbywający się obecnie drogą powiatową Poznań – Rogalin (ul. Poznańska). Wprowadzie nowy szlak komunikacyjny (1KD-Z) stanowiąc emitorem hałasu liniowego, jak obecna ul. Poznańska, jednak zarezerwowano dla niego tak szeroki pas terenu (25-33 m), który w przypadku stwierdzenia na terenach 1MN lub 2MN przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, pozwoli na zastosowanie np. ekranów akustycznych. W tym celu projekt planu dopuszcza na terenie 1KD-Z sytuowanie dodatkowych, innych niż ustalone elementów infrastruktury transportowej, zgodnie z przepisami odrębnymi. Ocenia się, że zastosowanie ekranów akustycznych odpowiednio zabezpieczy, wyznaczone w projekcie planu, przyległe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej od ewentualnego ponadnormatywnego hałasu.

Część analizowanego obszaru przeznaczona została w projekcie planu na obiekty produkcyjne, składy i magazyny oraz zabudowę usługową. Powstanie nowych obiektów produkcyjnych może wiązać się z lokalizacją nowych źródeł hałasu. Wśród kłopotliwych akustycznie obiektów przemysłowych znaleźć się mogą zarówno duże zakłady przemysłowo-magazynowe, jak i drobne zakłady rzemieślnicze. Głównymi źródłami hałasu są znajdujące się w nich: instalacje wentylacyjne, sprężarkownie, chłodnie, czerpnie, wyrzutnie, maszyny do obróbki metali i drewna, maszyny budowlane oraz transport zakładowy. Brak szczegółowych informacji dotyczących rodzaju i charakterystyki instalacji, która będzie źródłem emisji, uniemożliwia określenie dokładnego poziomu hałasu emitowanego przez nowe źródła emisji zlokalizowane na terenach, na których zapisy planu dopuszczają lokalizację obiektów produkcyjnych. Należy tu jednak podkreślić, że zgodnie z ustawą *Prawo ochrony środowiska* zapewnienie właściwego kształtowania klimatu akustycznego w otoczeniu obiektów przemysłowych i warsztatów rzemieślniczych jest obowiązkiem ich właściciela (lub innego podmiotu posiadającego do nich tytuł prawny). Na mocy *art. 141 i 144 ustawy*, działalność zakładów nie może powodować przekroczenia standardów emisyjnych, jeśli zostały ustalone, ani też powodować przekraczania standardów jakości środowiska poza terenem, do którego zarządzający ma tytuł prawny, a w przypadku utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania, poza tym obszarem. W przypadku

⁸ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu

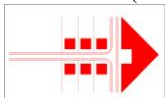

stwierzonego pomiarowo przekraczania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, powodowanego działalnością zakładu, przez organy ochrony środowiska wydawana jest decyzja o dopuszczalnym poziomie hałasu.

Poprawę klimatu akustycznego w środowisku w otoczeniu zakładów produkcyjnych uzyskać można poprzez zastosowanie tłumików, ekranów i obudów akustycznych, zwiększenie izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych budynków produkcyjnych oraz zwiększenie chłonności akustycznej ścian wewnątrz tych budynków, wymianę hałaśliwych urządzeń na cichsze, zmianę lokalizacji głównych źródeł hałasu, zmianę ruchu komunikacyjnego na terenie zakładu.

Kolejnym liniowym źródłem hałasu są napowietrzne linie elektroenergetyczne o napięciu 15 kV, 110 kV, 220 kV przebiegające przez południowo-zachodni fragment opracowania. Jednak wiele pomiarów zakłóceń, wykonanych przez różne ośrodki badawcze w pobliżu typowych linii 110 kV i 220 kV (jak nakazuje norma, w odległości 20 m od rzutu poziomego skrajnego przewodu) wykazuje poziom w granicach 30 dB - 40 dB, czyli mniej niż wynosi wartość dopuszczalna w normie krajowej. Pomiary przeprowadzone wokół eksploatowanych krajowych linii 220 kV wskazują, że podczas dobrej pogody poziom hałasu w otoczeniu linii 220 kV (niezależnie od typu) najczęściej nie wyróżnia się z tła i zawiera się w granicach 38,5 - 41,9 dB, a w czasie złych warunków atmosferycznych (mżawka, deszcz) poziom hałasu w otoczeniu linii nie przekracza w żadnym przypadku poziomu 45 dB niezależnie od typu linii. Poziom hałasu wytwarzanego przez wprowadzenia liniowe 220 kV będzie zatem niższy niż najbardziej rygorystyczna wartość dopuszczalna dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (45 dB), sprecyzowana w rozporządzeniu. Wokół linii średnich napięć hałas od ulotu praktycznie się nie pojawia, gdyż przekroje przewodów, dobierane do przesyłu prądów roboczych, są na tyle duże, że przy ww. napięciu wyładowania niezupełne nie występują.

Praktyka pomiarowa wykazuje jednak, że dla wielu wrażliwych ludzi, zamieszkujących w pobliżu słupów linii napowietrznych, hałas na poziomie niższym niż 40 lub 45 dB potrafi być dokuczliwy. Najbardziej w porze nocnej, przy dużej wilgotności powietrza. Można temu przeciwdziałać, przeprowadzając okresowe czyszczenie izolacji na słupach lub wymieniając izolatory na bardziej nowoczesne. W tym miejscu należy jednak zaznaczyć, że dla terenu, przez który przebiegają wszystkie wyżej opisane linie elektro-

energetyczne ustalono funkcję produkcyjną, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej, nie wymagającą komfortu akustycznego w środowisku.

Uważa się, że ustalenia planu w zakresie ochrony przed hałasem będą optymalnie zabezpieczyć tereny wymagające komfortu akustycznego przed jego utratą oraz wprowadzą w tym terenie, pożądane z akustycznego punktu widzenia zmiany funkcjonalno-przestrzenne.

3. Oddziaływanie na krajobraz

Projektowane w planie zagospodarowanie praktycznie nie wpłynie na zmianę fizjonomii przedmiotowego obszaru. W części wschodniej krajobraz pozostanie krajobrazem otwartym z przewagą pól uprawnych i lasu, natomiast zachodnia część opracowania stanowić będzie, jak dotychczas, krajobraz zamknięty, przekształcony antropogenicznie. Fizjonomia analizowanego obszaru ulegnie zmianie jedynie w obrębie terenu 2P/U, gdzie w miejscu odlegowanych pól uprawnych wprowadzona zostanie zabudowa produkcyjno-usługowa.

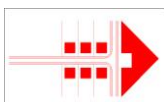
W celu prawidłowego kształtowania ładu przestrzennego istniejących i planowanych terenów przeznaczonych do zabudowy, projekt planu wprowadza następujące zasady:

- zakaz lokalizacji, budowania i rozbudowywania obiektów budowlanych i urządzeń, które wpływają negatywnie na ład przestrzenny, w tym: reklam wolno stojących na terenach mieszkaniowych, tymczasowych obiektów budowlanych, z wyjątkiem urządzeń zaplecza budów lokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie terenu budowy oraz oświetlania obiektów w sposób powodujący oślepianie uczestników ruchu,
- nakaz stosowania dla elewacji jednolity kolor pastelowy z palety białej, żółtej lub brązowej .

Niekorzystny wpływ na krajobraz w południowo-zachodniej części opracowania mają istniejące napowietrzne linie elektroenergetyczne. Linie tego typu, z racji prowadzenia ich na wysokich słupach, wyraźnie zaznaczają się w otoczeniu, szczególnie na terenach równinnych, z niską roślinnością. Projekt planu dopuszcza skablowanie ww. sieci elektroenergetycznych.

4. Oddziaływanie na rzeźbę terenu, powierzchnię ziemi i glebę

W kontekście oceny oddziaływania na środowisko przyrodnicze, przekształcenia powierzchni ziemi są szczególnie istotne, gdyż wpływają na zmiany pozostałych komponentów środowiska przyrodniczego, a ponadto należą do zmian trwałych i długoterminowych.

Zmiany dotychczasowego sposobu użytkowania terenów położonych w granicy planu, realizowane w oparciu o omawiany projekt planu, będą miały znaczący wpływ na powierzchnię ziemi oraz warunki podłoża. Dotyczy to przede wszystkim terenów 2P/U, 1KD-Z i ZC.

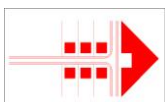
W celu przekształcenia terenu rolniczego w teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej (2P/U), konieczne będzie podjęcie działań mających na celu poprawę parametrów powierzchni i podłoża. Powierzchnia terenu przeznaczona pod budowę tego typu obiektów musi zostać pozbawiona naturalnych obniżzeń i wyniesień terenu. W profilu glebowym, w wyniku podjęcia inwestycji budowlanych, zostaną umieszczone materiały budowlane oraz elementy konstrukcji budowlanych, które w sposób istotny mogą wpłynąć na zmianę naturalnych właściwości gleby. Zasięg bezpośredniego negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi obejmować będzie więc powierzchnie przeznaczone bezpośrednio pod lokalizację budynków, jak również tereny do nich przylegające.

Równie negatywne skutki jak wspomniana powyżej lokalizacja zabudowy, będzie za sobą niosła realizacja nowego szlaku komunikacyjnego tj. drogi 1KD-Z. Jej budowa będzie wymagała użycia ciężkiego sprzętu budowlanego, umożliwiającego utwardzenie powierzchni oraz zastosowania materiałów budowlanych znacząco zmieniających właściwości podłoża. Realizacja tej inwestycji spowoduje powiększenie arealu trwale uszczelnionej powierzchni (nawierzchnia nieprzepuszczalna), zmiany w jej naturalnym ukształtowaniu (konieczność wyrównania terenu) oraz trwałą utratę właściwości fizycznych, chemicznych i biologicznych.

Wykopy związane z fundamentowaniem budynków oraz niwelacją terenów pod drogę spowodują powstawanie mas ziemnych, które należy w odpowiedni sposób zagospodarować. Projekt planu nakazuje wykorzystanie nadmiaru mas ziemnych pozyskanych podczas prac budowlanych w obrębie terenu lub usuwania ich zgodnie z przepisami o odpadach.

Długoterminową ingerencją w warunki podłoża będzie natomiast lokalizacja zbiorników bezodpływowych na ścieki, dopuszczona do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej. Ich budowa może potencjalnie spowodować zanieczyszczenie środowiska gruntowo-wodnego oraz destabilizację stosunków wodnych. Na większości omawianego obszaru wody gruntowe występują jednak dość głęboko (poniżej 2 m p.p.t.), co znacznie zmniejsza prawdopodobieństwo ich zanieczyszczenia.

W zależności od stopnia deformacji powierzchni ziemi, przekształceniom ulegną także gleby. Działania mechaniczne powodują zmianę ułożenia warstw podłoża, zmianę

składu chemicznego gruntów oraz ich właściwości fizycznych. W wyniku tego powstają nowe grunty, składające się z przemieszanych składników mineralnych rodzimych i sztucznych, zaliczane do gruntów nasypowych.

Na obszarze objętym prognozą nie przewiduje się istotnych przekształceń powierzchni ziemi na terenach wyłączonych w projekcie planu spod zabudowy (R i ZL).

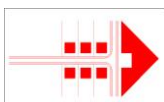
Realizacja ustaleń planu prowadzić będzie do wzrostu ilości odpadów, wytwarzanych na terenach przeznaczonych w planie na nową zabudowę. Odpady powstające na obszarze planu związane będą zarówno z etapem realizacyjnym (odpady budowlane), jak również przede wszystkim z funkcjonowaniem nowych obiektów budowlanych (odpady technologiczne, odpady niebezpieczne, odpady komunalne). W celu uniknięcia zanieczyszczenia gleby, poprzez nieodpowiednią gospodarkę odpadami, zapisy planu ustalają gromadzenie i segregację odpadów w miejscach ich powstawania oraz zagospodarowanie ich zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy oraz przepisami o odpadach.

5. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Ze względu na brak występowania na obszarze objętym opracowaniem wód powierzchniowych, ustalenia projektu planu nie odnoszą się bezpośrednio do zagadnień, związanych z ochroną zasobów wód powierzchniowych.

Realizacja nowej zabudowy kubaturowej, ze względu na jej nieznaczną liczbę, nie powinna znacząco wpłynąć na zmianę stosunków wodnych w obszarze opracowania ani w jego okolicy. Jednakże lokalizacja każdego nowego budynku, jak również roboty w zakresie sieci infrastruktury technicznej i drogowej, skutkować będą między innymi trwałym uszczelnieniem terenów przeznaczonych bezpośrednio pod budynek czy jezdnie oraz ograniczeniem powierzchni umożliwiającej infiltrację wód opadowych lub roztopowych. Pośrednio działania te mogą potencjalnie wpłynąć również na zanieczyszczenie wód podziemnych substancjami wprowadzanymi do gruntu.

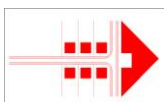
Lokalne i czasowe negatywne oddziaływania wystąpią, głównie na skutek prowadzenia różnego rodzaju wykopów i prac przy użyciu ciężkiego sprzętu, powodującego nadmierne zagęszczenie oraz przemieszczenie poszczególnych warstw gruntu, które z kolei prowadzić może do zmian w naturalnym procesie infiltracji wód opadowych i roztopowych. Dotyczyć to jednak będzie wyłącznie terenów przeznaczonych do zabudowy, a w szczególności terenów dotąd niezagospodarowanych tj. 2P/U i 1KD-Z.

Sposób zagospodarowania powierzchni omawianego obszaru może mieć wpływ na kształtowanie jakości wód podziemnych, w kontekście położenia w obszarze ochronnym Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 144. Należy jednak podkreślić, że utwory wodonośne tego zbiornika występują dość głęboko, co opisane zostało w rozdziale II.3.5, zatem niebezpieczeństwo zanieczyszczenia tych wód jest znikome. Również stan i jakość wody gruntowych nie powinny ulec pogorszeniu, ze względu na fakt ich występowania, w dominującej części opracowania na głębokości poniżej 2 m, a nawet 5 m.

W celu uniknięcia zanieczyszczenia fizycznego i chemicznego wód podziemnych, w zapisach projektu planu wprowadzono ustalenia, które w przypadku odpowiedniej kontroli szamb pozwolą ograniczyć negatywny wpływ nowego sposobu zagospodarowania na środowisko gruntowo-wodne. W tym zakresie w projekcie umieszczono zapis mówiący o obowiązku odprowadzania ścieków bytowych i komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej, dopuszczając jednak ich tymczasowe odprowadzanie do zbiorników bezodpływowych (do czasu realizacji sieci kanalizacji sanitarnej). Należy tu zaznaczyć, że zgodnie z prawem ścieki przemysłowe odprowadzane do urządzeń kanalizacyjnych nie mogą zawierać zanieczyszczeń w ilościach przekraczających dopuszczalne wartości wskaźników, określonych w przepisach odrębnych. W związku z tym niezbędna okazać się może instalacja urządzeń podczyszczających ścieki przemysłowe.

Kolejną grupę ścieków stanowią wody opadowe i roztopowe. W projekcie planu dla terenów P/U i MN ustalono zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie i ich wtórne wykorzystanie do celów bytowo-gospodarczych, z dopuszczeniem odprowadzania do sieci kanalizacji deszczowej. Natomiast dla terenów dróg odprowadzanie ich do sieci kanalizacji deszczowej. Zgodnie z rozporządzeniem⁹ działka budowlana, na której sytuowane są budynki, powinna być wyposażona w kanalizację umożliwiającą odprowadzanie wód opadowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, a dopiero w razie braku możliwości przyłączenia do ww. sieci dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub zbiorników retencyjnych. Biorąc powyższe pod uwagę, mimo wszystko należy uznać zasady postępowania z wodami opadowymi i roztopowymi ustalone w analizowanym projekcie planu za prawidłowe rozwiązanie z punktu widzenia racjonalnego gospodarowania zasobami wodnym. Zatrzymanie części wód opadowych ogranicza degradację środowiska, spowodowaną

uszczelnieniem terenu, powoduje podniesienie zwierciadła wód gruntowych i lepsze zasilanie istniejących w sąsiedztwie cieków przez te wody.

Dodatkowo projekt planu dopuszcza zastosowania nawierzchni przepuszczalnych dla odprowadzenia wód opadowych i roztopowych z dojeżdż, dojazdów, dróg publicznych klasy dojazdowej, parkingów i placów, przy czym na parkingach i placach dla samochodów, wyłącznie pod warunkiem stosowania urządzeń podczyszczających.

Zgodnie z ustaleniami projektu planu zaopatrzenie w wodę odbywać się będzie wyłącznie z sieci wodociągowej. W ten sposób wyeliminowano budowę i korzystanie z indywidualnych ujęć wody w postaci studni, co niewątpliwie ograniczy możliwość przenikania zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego.

Korzystne z punktu widzenia ochrony zasobów wód podziemnych są ustalenia dotyczące zachowania większości dotychczasowych terenów leśnych (1ZL, 2ZL, 3ZL, 4ZL), gdyż obszary leśne sprzyjają poprawie retencji wodnej, a co za tym idzie zapobiega obniżaniu się zwierciadła wód gruntowych na danym terenie.

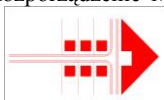
Ponadto w zakresie zapewnienia warunków infiltracji wód istotne są zapisy planu w zakresie parametrów zabudowy na terenach pod nią przeznaczonych. Chodzi tu głównie o nakaz zachowania odpowiednich minimalnych powierzchni biologicznie czynnych w obrębie terenów P/U (nie mniej niż 15% działki) i MN (nie mniej niż 40% działki). Dodatkowo zgodnie z projektem planu wszystkie nieutwardzone fragmenty terenów stanowiąc mają zostać zagospodarowane zielenią. Podjęte działania mają na celu ograniczenie uszczelnienia gruntu oraz zachowanie możliwie największych powierzchni zielonych, umożliwiających naturalną filtrację wód do gruntu oraz zapobieganie odpływowi wód z terenu opracowania.

Należy stwierdzić, iż ww. rozwiązania w sposób optymalny zabezpieczą środowisko gruntowo-wodne przed zanieczyszczeniem zarówno ściekami bytowymi, komunalnymi i przemysłowymi, jak również wodami odpadowymi i roztopowymi, dopiero po realizacji kanalizacji sanitarnej lub w przypadku kontroli szczelności szamb i regularnego wywozu z nich nieczystości ciekłych.

6. Oddziaływanie na szatę roślinną i różnorodność biologiczną

Wskutek wprowadzania nowego przeznaczenia i zagospodarowania na terenach: 2P/U, KD-Z oraz na części terenów 2MN i ZC, występująca na nich uboga szata roślinna ulegnie

⁹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2001 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny

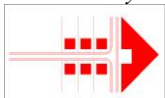
silnym przekształceniom, a w dużej części zostanie usunięta. Dewastacji ulegnie jednak, w większości, roślinność niska, reprezentowana głównie przez siedliska segetalne związane z polami uprawnymi oraz pospolite gatunki roślin ruderalnych, porastające tereny przeznaczone bezpośrednio pod realizację inwestycji na terenach przeznaczonych pod zabudowę oraz nowe inwestycje komunikacyjne. Powierzchnie, w obrębie których posadowione będą budynki oraz zlokalizowane zostaną szlaki komunikacyjne o utwardzonej i uszczelnionej powierzchni, zostaną trwale pozbawione pokrywy roślinnej.

Największą szkodą dla szaty roślinnej omawianego obszaru będzie niewątpliwie odlesienie, a w rezultacie także wycinka drzewostanu w północno-zachodniej części opracowania, związana z budową drogi publicznej klasy zbiorczej (1KD-Z). W wyniku realizacji ww. inwestycji wycięte zostanie około 8240 m² boru mieszanego świeżego, głównie sosny zwyczajnej.

Niekorzystny wpływ na roślinność wystąpi także na etapie realizacji większości inwestycji (budynków, dróg). W trakcie prowadzenia prac budowlanych czasowo i lokalnie zniszczona zostanie również roślinność występująca na terenach sąsiadujących z planowaną zabudową, wykorzystywanych m.in. jako tymczasowe drogi dojazdowe lub miejsce składowania materiałów budowlanych. Przewiduje się jednak, że po zakończeniu prac realizacyjnych oddziaływania te ustąpią.

Zmieniając istniejący sposób zagospodarowania części analizowanego obszaru, projekt planu uwzględnia rolę szaty roślinnej na terenach przeznaczonych do zainwestowania przede wszystkim poprzez ustalenie powierzchni biologicznie czynnych na poziomie nie mniejszym niż 40% działki budowlanej w zabudowie mieszkaniowej (MN) oraz na poziomie 15% w zabudowie produkcyjno-usługowej (P/U), a także poprzez nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich nieutwardzonych fragmentów terenów.

Realizacja ustaleń planu na terenach 2P/U oraz części 2MN i ZC spowoduje przekształcenie powierzchni porośniętych roślinami o ograniczonym składzie gatunkowym i określonym okresie wegetacji, w znacznie mniejsze powierzchnie porośnięte za to bardziej trwałymi gatunkami roślin np. drzewami. W kontekście różnorodności biologicznej istotne będzie jednak to, jaka roślinność zostanie wprowadzona na dany teren. Ważne jest, aby charakteryzowała się odpowiednim doбором i zróżnicowaniem gatunkowym oraz gęstością nasadzeń.

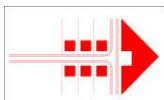
Ponadto ustalenia planu są korzystne w odniesieniu do większości obszarów leśnych położonego w granicach opracowania. Istniejące w chwili obecnej lasy, poza częścią przeznaczoną na drogę 1KD-Z, zgodnie z ustaleniami planu zostaną utrzymane (tereny 1ZL, 2ZL, 3ZL i 4ZL). Ponadto dla tych terenów ustalono prowadzenie gospodarki leśnej, zgodnie z planem urządzania lasów oraz zakaz lokalizacji zabudowy kubaturowej, ogrodzeń i stanowisk postojowych. Korzystny, z punktu widzenia utrzymania różnorodności biologicznej jest również nakaz zachowania istniejących zadrzewień i zakrzewień śródpolnych na terenie rolniczym (R).

7. Oddziaływanie na faunę

Ubytek i zniszczenie części siedlisk na skutek wprowadzania nowej zabudowy i dróg na tereny 2P/U, 1KD-Z oraz części 2MN, ZC, wpłynie na nieznaczne ograniczenie powierzchni stanowiącej środowisko życia występujących tu gatunków zwierząt. Zmniejszenie powierzchni życiowej oraz ograniczenie dostępności do bazy pokarmowej (szczególnie w przypadku małych zwierząt, których zdolności migracyjne są niewielkie), spowodować może wypieranie gatunków związanych z terenami rolniczymi i niezagospodarowanymi oraz stopniowe zastępowanie ich gatunkami przystosowanymi do życia w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy.

Czasowy oraz ograniczony przestrzennie, niekorzystny wpływ na organizmy żywe, w tym na zwierzęta, wystąpi na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, wymagających prowadzenia prac budowlanych z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu. Działania te wiązać się będą z generowaniem hałasu (silniki pracujących maszyn) oraz zniszczeniem pokrywy roślinnej w obrębie części terenu (tymczasowe drogi dojazdowe, miejsca składowania materiałów budowlanych), co skutkować będzie wycofywaniem się z tych terenów poszczególnych gatunków zwierząt. Zakłada się, że zwierzęta te przeniosą się na sąsiednie pola, łąki lub lasy.

Ponadto istniejącym zagrożeniem dla ptaków są napowietrzne linie elektroenergetyczne o napięciu 220 kV i 110 kV, przebiegające w południowo-zachodniej części opracowania. Mogą zdarzyć się przypadki, że ptaki podczas wędrówek i przelotów nie dostrzegą elementów linii, przede wszystkim przewodów i zginą lub odniosą obrażenia na skutek kolizji z przewodami. Biorąc to pod uwagę, projekt planu dopuszcza skablowanie istniejących napowietrznych sieci elektroenergetycznych.

Pozytywny wpływ na warunki siedliskowe fauny żyjącej na i w otoczeniu obszaru objętego planem będzie z pewnością miało pozostawienie dużego terenu rolniczego (R) oraz czterech terenów leśnych (1ZL, 2ZL, 3ZL, 4ZL).

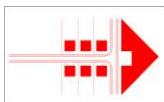
8. Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz na ich integralność

Jak już wspomniano we wcześniejszych rozdziałach, analizowany teren znajduje się w znacznej odległości od obszarów objętych Europejską Siecią Ekologiczną Natura 2000.

Pierwszy z nich, obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Ostoja Rogalińska” (PLB300017), wyznaczony został ze względu na występowanie co najmniej 26 gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG. Jak stwierdzono w standardowym formularzu danych, przyroda obszaru jest zagrożona ze względu na bliskość Poznania i jego przemysłu, silną presję turystyczną i rekreacyjną, lokalizowanie elektrowni wiatrowych, penetrację siedlisk, zmianę stosunków wodnych, zanieczyszczenie wód, zasypywanie starorzeczy, wycinanie lasów łęgowych. Problemem jest również zalesianie łąk, pastwisk oraz torfowisk i bagien, wyrąb drzew, a także usuwanie martwego drewna z lasu. Głównym problemem jest silnie rozwinięte w granicach obszaru budownictwo, lokalizacja i eksploatacja składowisk odpadów komunalnych i niekomunalnych, miejsca zrzutów ścieków, hałas.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że inwestycje związane z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów części wsi Czapury, ze względu na charakter i intensywność zabudowy nie spowodują powstania czynników wpływających negatywnie na cel i przedmiot ochrony ww. obszaru Natura 2000.

Drugim jest obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Ostoja Wielkopolska” (PLB300010), którego przedmiotem i celem ochrony jest 17 siedlisk przyrodniczych z załącznika I dyrektywy Rady 92/43/EWG. Przyroda tejże ostoi jest zagrożona ze względu na bliskość Poznania i jego przemysłu oraz eutrofizacja wód. Głównym problemem jest nadmiernie rozwinięte w granicach obszaru budownictwo rekreacyjne, np. nad brzegami Jez. Witobelskiego. Ww. obszar Natura 2000 położony jest w większości na terenie Wielkopolskiego Parku Narodowego. Należy zatem stwierdzić, że ustalenia projektu planu oraz ich realizacja nie będą miały negatywnego wpływu na ww. siedliska przyrodnicze, a także na przyrodę Wielkopolskiego Parku Narodowego.

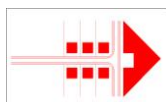
Ze względu na położenie analizowanego terenu poza granicami obu opisanych obszarów Natura 2000, realizacja ustalonych w planie inwestycji nie będzie oddziaływać również na integralność tychże obszarów.

Podsumowując, nie przewiduje się negatywnego wpływu realizacji ustaleń planu na przedmiot i cele obszarów Natura 2000. Natomiast działania mające na celu eliminację bezpośrednich zagrożeń dla ptaków i siedlisk przyrodniczych, obejmujące ograniczanie ruchu turystycznego w trakcie okresu lęgowego ptaków, czy penetrowania cennych przyrodniczo siedlisk przez ludzi, znajdują się poza zakresem ustaleń projektu planu miejscowego. Ustalenie planu w żaden sposób nie wpłyną też na integralność obu obszarów Natura 2000.

9. Emitowanie promieniowania elektromagnetycznego

Projekt planu nie przewiduje żadnych nowych, znaczących emitorów promieniowania elektromagnetycznego.

Dla istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych wyznaczono na rysunku planu pasy technologiczne, które traktować należy w omawianym przypadku również jako strefy oddziaływania tych instalacji. W strefach oddziaływania ustalonych w projekcie planu na 25 m od osi linii WN 220 kV w każdą stronę (obejmujących również pozostałe linie elektroenergetyczne), zakazano lokalizacji nowych budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na stały pobyt ludzi. Według badań wokół linii o analogicznym napięciu, wyklucza się wystąpienie już poza 20-metrową strefą ponadnormatywnego pola elektromagnetycznego (zarówno składowej elektrycznej, jak i magnetycznej). Już w odległości 20 m od osi linii natężenie pola elektrycznego spada do 0,3 kV/m (przy normie do 10 kV/m dla miejsc dostępnych dla ludności i do 1 kV/m dla terenów zabudowy mieszkaniowej), a pola magnetycznego do 7,1 A/m (przy normie do 60 A/m). Pod liniami elektroenergetycznymi projekt planu dopuszcza natomiast lokalizację innych budynków niż te przeznaczone na stały pobyt ludzi. Biorąc w tym przypadku normy dla miejsc dostępnych dla ludności, stwierdzić należy, powołując się na badania pod liniami o analogicznym napięciu, że 2 m nad ziemią, tuż pod linią elektroenergetyczną o napięciu 220 kV, wartość pola elektrycznego wynosi 5,6 kV, a pola magnetycznego 40 A/m. Należy zatem stwierdzić, że nie ma przesłanek, aby sądzić, iż w miejscach dostępnych dla ludności, jak również na terenach zabudowy mieszkaniowej na obszarze projektu planu, pole elektromagnetyczne będzie miało ponadnormatywne wartości. Ponadto projekt planu dopuszcza skablowanie wszystkich istniejących sieci elektroenergetycznych.

Projekt planu nie odnosi się do możliwości lokalizacji stacji bazowych telefonii komórkowej, stanowiących źródło promieniowania elektromagnetycznego. Dopuszczenia i ograniczenia w tym zakresie uregulowane zostały w *Ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnej*¹⁰, która jest aktem nadrzędnym w stosunku do planu miejscowego.

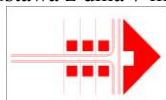
10. Oddziaływanie na ludzi

Istotnym czynnikiem wpływającym na pogorszenie komfortu życia, jak i stanu zdrowia mieszkańców, jest hałas komunikacyjny, którego źródłem będzie w analizowanym przypadku ruch samochodów na drodze publicznej klasy zbiorczej (1KD-Z), generujący jednocześnie emisję zanieczyszczeń gazowych i pyłowych. Należy oczekiwać, że wymagane warunki akustyczne w środowisku zostaną zapewnione w postępowaniach administracyjnych, związanych z uzgadnianiem projektowanych dokumentacji drogowych, na etapie projektowania i realizacji tych inwestycji. Ustalenia projektu planu, poprzez wyznaczenie odpowiednio szerokiego pasa drogowego terenu 1KD-Z, umożliwiają lokalizację w liniach rozgraniczających tej drogi obiektów lub budowli związanych z ochroną środowiska, takich jak np. ekrany akustyczne.

Przyczyną występowania okresowego dyskomfortu będą również prace budowlane, związane z realizacją nowych budynków mieszkalnych, usługowych lub produkcyjno-magazynowych, a także elementów układu komunikacyjnego i sieci infrastruktury technicznej. Na skutek prowadzonych prac budowlanych należy spodziewać się zwiększonej emisji hałasu, której źródłem będą pracujące maszyny i urządzenia, a także zwiększonej emisji gazowych i pyłowych, generowanych podczas prowadzenia prac ziemnych. Należy jednak przypuszczać, że prace te będą prowadzone etapowo, przede wszystkim w porze dziennej i nie będą stanowić źródeł emisji ponadnormatywnego hałasu w godzinach nocnych. Zatem ze względu na charakter wspomnianego oddziaływania (krótkotrwałe i chwilowe), nie przewiduje się jego istotnego wpływu na kształtowanie lokalnego klimatu akustycznego. Ponadto zasięg oddziaływania prowadzonych inwestycji budowlanych powinien zamykać się w granicy danej działki budowlanej.

Napowietrzne linie elektroenergetyczne, szczególnie te o napięciu 220 kV i 110 kV, przebiegające przez południowo-zachodni fragment opracowania są emitarami promieniowania elektromagnetycznego, mogącego mieć negatywny wpływ na zdrowie ludzi

¹⁰ ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnej (Dz. U. z 2010 r., Nr 106, poz. 675 ze

przebywających w ich bezpośrednim otoczeniu. Biorąc to pod uwagę, projekt planu wprowadza ograniczenia i strefy, zapewniające zachowanie w miejscach dostępnych dla ludności oraz dla terenów zabudowy mieszkaniowej, ustanowionych norm zarówno dla składowej elektrycznej, jak i magnetycznej, co opisane zostało szczegółowo w rozdziale VI.9.

Reasumując, nie należy spodziewać się niekorzystnego oddziaływania na ludzi, w związku ze zmianami dotychczasowego sposobu przeznaczenia i zagospodarowania terenów, jakie zostały zaproponowane w projekcie planu miejscowego.

11. Oddziaływanie na dobra materialne i dziedzictwo kulturowe

Obszar opracowania położony jest w całości poza terenami górnictwami, a także terenami narażonymi na niebezpieczeństwo powodzi oraz zagrożonymi osuwaniem się mas ziemnych. Nie przewiduje się zatem, aby dobra materialne zlokalizowane w granicach obszaru objętego planem zagrożone były zniszczeniem lub uszkodzeniem.

Realizacja ustaleń planu na terenach wskazanych do zabudowy 2P/U i częściowo 2MN, obecnie niezainwestowanych, oraz budowa drogi klas zbiorczej 1KD-Z skutkować będzie natomiast zwiększeniem ilości dóbr materialnych na obszarze opracowania.

Ze względu na występowanie w granicach planu fragmentu zewidencjonowanego stanowiska archeologicznego objętego ochroną konserwatorską, w projekcie planu ustalono obowiązek uzyskania pozwolenia właściwego konserwatora zabytków na wszelkie prace budowlane w strefie ochrony stanowisk archeologicznych, wyznaczonej na rysunku planu.

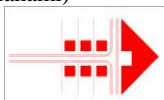
12. Oddziaływanie transgraniczne

Planowane przedsięwzięcia mają charakter lokalny i nie będą emitować zanieczyszczeń mogących przemieszczać się na dalekie odległości. Ponadto, z uwagi na położenie gminy Mosina, realizacja zapisów analizowanego projektu planu miejscowego nie spowoduje transgranicznych oddziaływań na środowisko przyrodnicze.

VII. ROZWIĄZANIA ZAPOBIEGAJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, W TYM ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

W Przyjęcie proponowanych w analizowanym projekcie planu rozwiązań wywoła zmiany w środowisku. Zapisy projektu są jednak na tyle precyzyjne, że w przypadku realizacji ustaleń tego dokumentu powinny zapewnić optymalną ochronę środowiska przyrodniczego zarówno w granicach obszaru objętego projektem planu, jak

zmianami)

i w jego otoczeniu. Nie przewiduje się zatem, aby rezultaty realizacji planu w sposób szczególnie negatywnie wpływały na środowisko.

W związku z powyższym uważa się za bezzasadne wskazywanie rozwiązań mających na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. Można jedynie podkreślić, że należy dążyć do jak najszybszej realizacji kanalizacji sanitarnej w omawianym rejonie wsi Czapury. Ponadto, ze względu na planowaną wycinkę ok. 0,8 ha lasu, związaną z realizacją celu publicznego w postaci drogi klasy zbiorczej (1KD-Z), proponuje się kompensację przyrodniczą, polegającą na zalesieniu innego terenu poza granicami planu lub na obszarze planu np. części terenu rolniczego (R) – czego plan nie wyklucza.

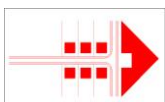
Podczas prac nad projektem mpzp dla terenów części wsi Czapury rozważano kilka rozwiązań alternatywnych dla przebiegu drogi publicznej klasy zbiorczej. Ostatecznie, ze względu na zachowanie w całości drzewostanu w południowej części opracowania, wybrano obecny wariant. Z punktu widzenia sporządzanej prognozy taki wybór należy uznać za optymalny.

VIII PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Na skutek realizacji ustaleń planu miejscowego zostanie aktywizowany zaledwie jeden nowy teren pod funkcje produkcyjno-usługowe oraz część terenu pod cmentarz. Ponadto jednym z założeń mpzp dla terenów części wsi Czapury jest również przebudowa istniejącego układu komunikacyjnego – realizacja fragmentu drogi o parametrach ulicy klasy zbiorczej oraz realizacja nowych elementów sieci infrastruktury technicznej.

W kontekście ustaleń omawianego w prognozie projektu planu, szczególnie istotne, z uwagi na ustalenie w granicach planu oraz terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, będzie monitorowanie poziomu hałasu oraz jakości powietrza. Ponadto ze względu na lokalizację cmentarza oraz dopuszczenie jego poszerzenia ważny będzie również monitoring środowiska wodnego.

Analiza zmian stanu akustycznego środowiska prowadzona w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska pozwoli na ewentualne wyznaczanie obszarów o ponadnormatywnym poziomie hałasu, na których, o ile będzie to konieczne, należało będzie skoncentrować działania naprawcze.

Celem monitoringu jakości powietrza będzie uzyskiwanie informacji i danych dotyczących poziomów substancji w otaczającym powietrzu oraz wyników analiz i ocen w zakresie przestrzegania norm jakości powietrza. Informacje te umożliwią śledzenie zmian w zakresie zakwaszenia i eutrofizacji środowiska na skutek depozycji zanieczyszczeń do podłoża.

Skutki realizacji postanowień planu podlegać będą bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko wielu czynników, prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przez zobligowane do tego instytucje. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów możliwe jest wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania.

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Państwowy Instytut Geologiczny, starosta powiatu, prowadzą monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym jakości powietrza, jakości wód, jakości gleby i ziemi, hałasu i pól elektromagnetycznych, przyrody oraz promieniowania jonizującego w zakresie określonym w ustawie z dnia z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*¹¹ oraz ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne*¹².

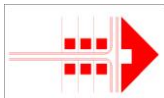
IX. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji w tym przypadku planu miejscowego. Obowiązek jej opracowania wynika bezpośrednio z zapisów *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

Niniejsza prognoza dotyczy oceny oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów części wsi Czapury. Analizie i ocenie poddano projekt uchwały Rady Miejskiej w Mosinie, zawierający ustalenia realizacyjne planu oraz rysunek projektu planu w skali 1: 1000.

¹¹ zgodnie z art. 88, art. 109 ust.1, art. 117 ust. 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska*

¹² ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2012 r., poz. 145 ze zmianami)

W pierwszej części prognozy scharakteryzowano środowisko przyrodnicze w podziale na poszczególne komponenty oraz ich wzajemne powiązania, w tym: warunki geologiczno-gruntowe, rzeźbę terenu, warunki glebowe, warunki wodne, florę, faunę, klimat lokalny i wartości kulturowe. Określono także istniejący stan środowiska pod względem ochrony jakości powietrza, klimatu akustycznego, wód, oraz pól elektromagnetycznych. Najważniejszym wnioskiem z tej części opracowania jest fakt położenia terenu objętego planem poza granicami jakichkolwiek form ochrony przyrody, w sąsiedztwie dwóch dróg powiatowych.

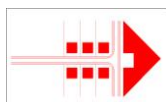
Sporządzenie i uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów części wsi Czapury pozwoli na sformułowanie dla tego obszaru szczegółowych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, umożliwiających przede wszystkim rozwój cmentarza oraz przebudowę istniejącego układu komunikacyjnego gminy, poprzez wyznaczenie nowego przebiegu drogi powiatowej o parametrach ulicy klasy zbiorczej.

W drugiej części szczegółowo omówiono zapisy projektu planu i wskazano na powiązania ich z zapisami „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mosina”. Stwierdzono, że projekt planu jest całkowicie zgodny z ustaleniami studium.

W trzeciej części zwrócono uwagę na problemy ochrony środowiska z punktu widzenia opisywanego projektu planu miejscowego, z których najpoważniejszymi są przebiegające przez ten teren napowietrzne linie elektroenergetyczne 110 kV i 220 kV, będące źródłem promieniowania elektromagnetycznego oraz potencjalny hałas komunikacyjny od drogi powiatowej nr 2460P Poznań – Rogalinek.

W kolejnej, głównej części opracowania, omówiono potencjalne oddziaływanie realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Podsumowując tę część należy stwierdzić, co następuje:

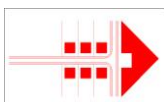
- Realizacja ustaleń planu nie powinna wpłynąć w znaczący sposób na zmianę warunków klimatu lokalnego i jakość powietrza atmosferycznego. Pozytywnie na stan higieny atmosfery wpłynie zachowanie znacznych powierzchni przeznaczonych pod tereny zieleni (ZL, ZC, R), wolne od zabudowy kubaturowej.
- Ustalenia planu w zakresie ochrony przed hałasem, zarówno komunikacyjnym, jaki i przemysłowym oraz od linii elektroenergetycznych, będą optymalnie zabezpieczyć tereny wymagające komfortu akustycznego przed jego utratą.

- Realizacja ustaleń planu miejscowego doprowadzi do nieznacznych zmiany krajobrazu.
- Zmiany dotychczasowego sposobu użytkowania na terenach przeznaczonych do zabudowy, a szczególnie pod nową drogę 1KD-Z, będą miały znaczący wpływ na powierzchnię ziemi oraz warunki podłoża.
- Rozwiązania planu miejscowego w zakresie odprowadzania ścieków optymalnie zabezpieczają środowisko gruntowo-wodne przed zanieczyszczeniem zarówno ściekami bytowymi, przemysłowymi, jak również wodami opadowymi i roztopowymi. Jednak należy dążyć do jak najszybszej realizacji kanalizacji sanitarnej.
- Ustalenia planu nie wpłyną w istotny sposób na zmniejszenie terenów zajmowanych dotychczas przez roślinność. Największą szkodą będzie wycinka ok. 0,8 ha lasu pod cel publiczny – drogę klasy zbiorczej. Poza tym zniszczeniu ulegną wyłącznie zbiorowiska synantropijne, mające niewielką wartość przyrodniczą. Plan chronić będzie natomiast, zdecydowanie cenniejsze pod względem różnorodności biologicznej, grunty leśne.
- Ustalenia projektu planu nie wpłyną negatywnie na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 „Ostoja Rogalińska” i „Ostoja Wielkopolska ” oraz na ich integralność, a także na przyrodę Wielkopolskiego Parku Narodowego.
- Ustalenia projektu planu w optymalny sposób zabezpieczają miejsca dostępne dla ludności oraz tereny zabudowy mieszkaniowej przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym emitowanym przez linie elektroenergetyczne.
- W związku ze zmianami dotychczasowego sposobu przeznaczenia i zagospodarowania terenów objętych planem nie przewiduje się niekorzystnego wpływu na ludzi.

W piątej części prognozy odniesiono się do rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji planu, w tym rozwiązań alternatywnych. Stwierdzono tu, że w projekcie planu ustalono optymalne rozwiązania zapobiegające i ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze oraz dokonano właściwego wyboru rozważanych rozwiązań alternatywnych. Ze względu na wycinkę fragmentu lasu zaproponowano również kompensację przyrodniczą w postaci nowych zalesień na obszarze lub poza obszarem planu.

W ostatniej, szóstej części przedstawiono propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Ustalono, że w kontekście ustaleń omawianego w prognozie projektu planu, szczególnie istotne, z uwagi na ustalenie w granicach planu terenów zabudowy mieszkaniowej, będzie

monitorowanie poziomu hałasu oraz jakości powietrza. Natomiast ze względu na występowanie cmentarza również przeprowadzanie monitoringu środowiska wodnego.

Sporządzenie i uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów części wsi Czapury pozwoli na sformułowanie dla tego obszaru szczegółowych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, umożliwiających rozwój cmentarza oraz zarezerwowanie terenu pod fragment drogi klasy zbiorczej, będącej alternatywą dla obecnej drogi powiatowej Poznań-Rogalinek.

